İŞKUR

2014

UŞAK

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
UŞAK ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU
(2014)

Raporu Hazırlayanlar:

Senya BIÇAKÇI (Şube Müdürü) senya.bicakci@iskur.gov.tr

Şükrü ÖZDOĞAN (Şef) sukru.ozdogan@iskur.gov.tr

Mustafa Asım AYDIN (İş ve Meslek Danışmanı) asim.aydin@iskur.gov.tr

Gökhan YAVUZ (İş ve Meslek Danışmanı) gokhan.yavuz@iskur.gov.tr

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASINDA GÖREV ALAN PERSONEL

Derya ERDOĞMUŞ (İş ve Meslek Danışmanı)	derya.erdogmus@iskur.gov.tr
Ertan DORUK (İş ve Meslek Danışmanı)	ertan.doruk@iskur.gov.tr
Filiz DOĞRU (İş ve Meslek Danışmanı)	filiz.dogru@iskur.gov.tr
Gamze YALABIK (İş ve Meslek Danışmanı)	gamze.yalabik@iskur.gov.tr
Gökhan BAŞ (İş ve Meslek Danışmanı)	gokhan.bas@iskur.gov.tr
Gökhan YAVUZ (İş ve Meslek Danışmanı)	gokhan.yavuz@iskur.gov.tr
Gülden ELMAS (İş ve Meslek Danışmanı)	gulden.elmas@iskur.gov.tr
Hakan MACİT (İş ve Meslek Danışmanı)	hakan.macit@iskur.gov.tr
İpek YILDIRIM (İş ve Meslek Danışmanı)	ipek.yildirim@iskur.gov.tr
Melike METİN (İş ve Meslek Danışmanı)	melike.metin@iskur.gov.tr
Mustafa Asım AYDIN (İş ve Meslek Danışmanı)	asim.aydin@iskur.gov.tr
Nihat TALAYCI (İş ve Meslek Danışmanı)	nihat.talayci@iskur.gov.tr
Ömer TÜRKMEN (İş ve Meslek Danışmanı)	omer.turkmen@iskur.gov.tr
Özge BOZKURT (İş ve Meslek Danışmanı)	ozge.bozkurt@iskur.gov.tr
Özlem TAN (İş ve Meslek Danışmanı)	ozlem.tan@iskur.gov.tr
Özlem YILMAZ (İş ve Meslek Danışmanı)	ozlem.yilmaz@iskur.gov.tr
Serap ALTUNTAŞ (İş ve Meslek Danışmanı)	serap.altuntas@iskur.gov.tr
Serpil KOCAKAYA (İş ve Meslek Danışmanı)	serpil.kocakaya@iskur.gov.tr
Tuba ÇABUK (İş ve Meslek Danışmanı)	tuba.cabuk@iskur.gov.tr

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri hiç kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda toplumun sosyal ve psikolojik yapısını en çok etkileyen unsurdur. Bu nedenle tüm dünya ülkelerinde istihdam arttırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek bir çok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir.

Ülkemizde istihdamın arttırılabilmesine yönelik etkili istihdam politikaları oluşturabilmek ve süreci daha etkin yürütebilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerinin derinlemesine ve titizlikle incelendiği işgücü piyasası analiz çalışması ortaya koyma gerekliliği doğmuştur.

İlimizde bu kapsamda istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçların belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesini sağlamayı amaçlayan İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz çalışması 15 Mayıs, 27 Haziran 2014 tarihleri arasında Uşak il ve ilçelerinde 10 ve üzeri işçi çalıştıran işyerlerinde işverenlerle yüz yüze görüşerek gerçekleştirilmiştir.

Yapılan bu araştırmayla ilimizde sektörel bazda ihtiyaç duyulacak meslekler belirlenip, istihdam artışı ve azalışı beklenen meslekler, piyasadaki muhtemel değişme ve gelişmeler projeksiyona tabi tutularak gerekli önlemler alınması sağlanabilecektir. İl düzeyinde işgücü arz ve talep verilerini içeren çalışma bu konuda genel bir rehber niteliğindedir.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle Uşak Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğümüz personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir

şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Uşak İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz çalışmasının ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Seddar YAVUZ

Vali

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İşkur), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İşkur, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İşkur için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2014 yılı Mayıs-Haziran aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İşkur) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 129 bin 65 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu kapsamda ulaşılan işyeri sayısı 110 bin 509'dur. İlimizde bu kapsamda 889 işyeri tespit edilmiş ve 804 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir. Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2014 yılı I. Dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Zafer KAHRAMAN
Uşak Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ v
ÖNSÖZ vii
İÇİNDEKİLER ix
TABLOLAR LİSTESİ x
GRAFİKLER LİSTESİ xi
KISALTMALAR xiii
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 4
BİRİNCİ BÖLÜM 5
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 5
İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 5
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 5
İŞKUR GÖSTERGELERİ 6
KAYITLI İŞSİZ 6
AÇIK İŞLER 6
İŞE YERLEŞTİRMELER 7
MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ 8
İŞSİZLİK ÖDENEĞİ 9
İKİNCİ BÖLÜM 11
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 11
AMAÇ VE YÖNTEM 11
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 13
İŞYERİ VE ÇALIŞAN VERİLERİ 13
AÇIK İŞ VERİLERİ 24
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 45
İSTİHDAM BEKLENTİLERİ VERİLERİ 54
SONUÇ 60
EKLER 66
Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 66
Ek 2-A 2014 yılı İşkur İşgücü Piyasası Analiz Çalışması (İPA) Örnek Planı 71
Ek 2-B Tahmin ve Notasyonlar 75
Ek 2-C Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 76
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 77
Ek 4 Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2014/1.Dönem 84

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz verileri, Uşak, 2013-2014 6
Tablo 2: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları, Uşak,2013-2014 7
Tablo 3. Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları,Uşak,2013-2014..... 7
Tablo 4. Açılan Kurs Türleri, Uşak 2014(Ocak-Ağustos)..... 8
Tablo 5. Açılan Kurs Türleri Türkiye- Uşak Karşılaştırması, Uşak 2014..... 8
Tablo 6. Cinsiyete Göre Kursiyer Sayısı, Türkiye-Uşak Karşılaştırması, 2014..... 9
Tablo 7. Uşak'ta İşsizlik Sigortasına Başvuran Kişi Sayısı, 2014..... 10
Tablo 8. Mesleklere Göre İşsizlik Sigortası Hak Edenler, Uşak, Ocak-Ağustos 2014 10
Tablo 9. İşyeri Büyüklüklerinin Sektörel Dağılımı 13
Tablo 10. İşyeri Büyüklüklerinin Sektörel Dağılımı,%..... 14
Tablo 11. Kuruluş Yıllarına Göre İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 16
Tablo 12. Çalışanların Sektörel Dağılımı 17
Tablo 13. Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı 18
Tablo 14. En Çok Çalışılan Meslekler 19
Tablo 15. İşkur Hizmetinden Faydalanan İşyeri Sayısı ve Oranları..... 21
Tablo 16. Yabancı Ortaklık-Çalışan İlişkisi 21
Tablo 17. İl Geneli ve İhracat Yapan İşyeri Sayısı ve Oranları 22
Tablo 18. İl Geneli Sektörel Bazda Part Time Çalışma Yapan İşyeri Sayıları ve Oranları 23
Tablo 19. İl Genelinde Sektörel Olarak Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı ve Oranları 24
Tablo 20. Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 25
Tablo 21. Sektörlere Göre Açık İş Oranı..... 26
Tablo 22. İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş verme Oranı..... 26
Tablo 23. İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Oranı 27
Tablo 24. Sektörlere ve İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş verme Oranı 27
Tablo 25. Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı 28
Tablo 26. Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı 29
Tablo 27. İhracat Yapan ve Yabancı Ortaklığı Olan Firmaların Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı..... 31
Tablo 28. Eğitim Durumunun Becerilere Göre Dağılımı 32
Tablo 29. Mesleklerin Becerilere Göre Dağılımı 34
Tablo 30. İhracat Yapan Firmalarda Açık İşlerin Becerilere Göre Dağılımı 35
Tablo 31. Sektörlere Göre Arama Kanallarının Dağılımı 36
Tablo 32. Açık İşlerin Eğitim Durumunun Arama Kanallarına Göre Dağılımı 37
Tablo 33. Açık İşlerin Arama Kanalına Göre Dağılımı 37
Tablo 34. Teşvikten Yararlanan İşyerlerinin Arama Kanalına Göre Dağılımı 38
Tablo 35. İşkur Hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı..... 38
Tablo 36. İşkur Hizmetlerinden Yararlanan ve Açık İş Talebi veren İşyerlerinin Arama Kanallarına Göre Açık İş Dağılımı 39
Tablo 37. Mesleklere Göre Arama Kanallarının Dağılımı 39
Tablo 38. Açık İşlerin Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı 40
Tablo 39. Açık İşlerin Meslek Grubuna ve Cinsiyete Göre Dağılımı 41
Tablo 40. Açık İşlerin Mesleklere ve Cinsiyete Göre Dağılımı 42
Tablo 41. Kreş İmkanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerinin Cinsiyet Dağılımı 43
Tablo 42. Servis ve Açık İş Olan İşyerlerinin Açık İş Dağılımı 43

Tablo 43. Cinsiyete Göre Açık İş Oranı 43
Tablo 44. İllerin Açık İş Oranı 44
Tablo 45. TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı 45
Tablo 46. TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı 46
Tablo 47. TGÇM Eleman Açık İş Meslek Dağılımı 46
Tablo 48. Eleman Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörlere Göre Sayı ve Oranları 47
Tablo 49. Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısının Meslek Gruplarına Dağılımı 48
Tablo 50. Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman Sayısının Toplam Çalışan Sayısına Oranı 49
Tablo 51. Yıllar İtibariyle Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekme Dağılımı 50
Tablo 52. Meslek Gruplarında TGÇM İşverenlerin Karşılanma Durumu 51
Tablo 53. TGÇM Nedenlerinin Meslek İçindeki Dağılımı 51
Tablo 54. TGÇM İşyerlerinde TGÇ Nedeni Dağılımı 52
Tablo 55. TGÇ Nedenleri Oransal Dağılımı İl-Türkiye Karşılaştırması 53
Tablo 56. Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Net İstihdam Değişim Oranları 54
Tablo 57. Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları 55
Tablo 58. Net İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek 55
Tablo 59. 2013 ve 2014 1. Dönem Araştırma Sonuçlarının Net İstihdam Artışı ve Azalışı Özelinde Karşılaştırması 56
Tablo 60. Tr33 ve İl Düzeyinde Net İstihdam Değişim Oranı 57
Tablo 61. Toplam İşyerleri ve Mevsimlik Personel Çalıştıran İşyerlerindeki Net İstihdam Değişim Oranları ve Sektörler İçerisindeki Net İstihdam Değişim Payı 58

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1: Yıllara Göre Uşak İline Ait Temel İşgücü Verileri 5
Grafik 2. Eğitim Düzenleyen İşyeri Oranları Karşılaştırması, Uşak-Türkiye 9

Grafik 3. Ortalama Çalışan Sayılarının Sektörel Dağılımı 15
Grafik 4. Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı, % 19
Grafik 5. İşyeri Özellikleri Oranı 20
Grafik 6. Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı 30
Grafik 7. Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı 30
Grafik 8. Açık İşlerin Becerilere Göre Dağılımı 32
Grafik 9. Beceriler ve Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı 33
Grafik 10. Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 36
Grafik 11. TGÇM İşyerlerinde TGÇ Nedeni Dağılımı 53
Grafik 12. Net İstihdam Artış ve Azalış veren İşyerlerinin Toplam İşyerlerine Oranı 59

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

***Bk.* :** Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: İşsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İşkur: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TGÇM: Temininde Güçlük Çekilen Meslek

TGÇ: Temininde Güçlük Çekilen

YÖNETİCİ ÖZETİ

Uşak ilinde 2013-2014 yılı işgücü göstergelerine bakıldığında kayıtlı işsizlerde 2013 yılında 16.186 kişi varken bu rakam 2014'ün ilk sekiz ayında 15.452'e ulaşmıştır. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımına bakıldığında; 2013 ile 2014 yılları arasında ilk on meslekte herhangi bir farklılık gözlenmemiştir.

Mesleklere göre açık iş sayılarında yine Beden İşçisinin en yüksek oranda olduğu dikkat çekmektedir.

İşe yerleştirme verilerine bakıldığında; Beden işçisi (genel) mesleğinin 2013 ve 2014 (Ocak-Ağustos) yıllarında yine ilk sırada olduğu ve işe yerleşenler arasında büyük bir orana sahip olduğu görülmektedir.

Uşak ilinde 2014 yılı ilk sekiz ayı itibariyle açılan kurslar tablosu incelendiğinde toplam kurs sayısının 362 olduğu ve 736 erkek ve 778 kadın olmak üzere toplamda 1.514 kursiyerin bu kurslardan faydalandığı görülmektedir.

Uşak ilinde açılan kurs türlerinin Türkiye ile kıyaslaması yapıldığında, Türkiye geneli ile paralel sonuçlar ortaya çıkmıştır. Kurs sayılarına bakıldığında Uşak ilinde açılan kurslar Türkiye'de açılan toplam kursların % 1,9 unu oluşturmaktadır.

Uşak ilinde 2.459 erkek 877 kadın olmak üzere toplamda 3.336 kişi işsizlik sigortasına başvuru yapmıştır. İşsizlik sigortasına başvuranların mesleklere göre dağılımı incelendiğinde Beden İşçisi(Genel) 600 kişi ve % 18 oran ile ilk sırada yer almaktadır.

Araştırma kapsamında 757 işyerine ilişkin bilgi toplanmıştır. En fazla işyeri sırasıyla İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörlerinde bulunmaktadır.

İşyerlerinin büyüklüklerine bakıldığında; sırasıyla 482 işyeri 10-49 kişi arası istihdam etmekte, 235 işyeri 1-9 kişi ve 87 işyeri de 50 ve daha üzeri kişi istihdam etmektedir.

İşyerlerinin sayılarını büyüklüklerine göre inceledikten sonra sektörel olarak dağılımına bakılacak olursa; Uşak'ta %59,9 oranla en fazla işyeri 10-49 kişi arası istihdam eden ve en az işyeri %2,2 ile 250+ kişi arası istihdam eden işyerlerinde görülmektedir.

Çalışanların sektörel dağılımına bakılacak olursa 804 işyerinde 26.210 kişi çalışmaktadır. Çalışanların 19.549'u erkeklerden, 6.661'i kadınlardan oluşmaktadır. Kadınlarda da erkeklerde de en fazla "İmalat" sektöründe çalışılmaktadır.

Meslek gruplarına göre çalışan sayılarına bakıldığında, en fazla çalışan 9.131 kişi ile "Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar" meslek grubunda görülmektedir.

Kadın çalışanların en fazla çalıştığı meslek grupları olarak 1.611 kişi ile "Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ", 1.462 kişi ile "Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar" ve 1.162 kişi ile "Nitelik Gerektirmeyen Meslekler" olduğu görülmektedir. Erkeklerde ise 7.520 kişi

ile “Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar”, 4.258 kişi ile “Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar” ve 2.316 kişi ile “Nitelik Gerektirmeyen Meslekler” grubunda olduğu görülmektedir.

En çok çalışılan meslekler yıllara göre karşılaştırmalı incelenecek olursa; 2014 yılında genelde en çok çalışılan mesleklerde ilk üç sırada Open End Makinesi Operatörü, Seramik İmal İşçisi ve Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı meslekleri; 2013 yılında ise Beden İşçisi (Genel), Open End Makinesi Operatörü, Seramik İmal İşçisi ve Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı meslekleri yer almaktadır.

İl genelinde büyüklüklerine göre İşkur’dan faydalanan işyerleri incelendiğinde; 250 ve üzeri kişi istihdam eden firmaların % 100’ü, 50-249 kişi istihdam eden firmaların % 87,7’si, 10-49 kişi istihdam eden firmaların % 62,6’sı, 1-9 kişi istihdam eden firmaların % 41,7’sinin İşkur’dan faydalandığı görülmektedir. Tüm işyerlerinin İşkur’dan faydalanma oranı ise %59,5 olarak görülmektedir.

İl genelinde büyüklüklerine göre ihracat yapan işyerleri incelendiğinde; Sırasıyla 250 ve üzeri kişi istihdam eden firmaların % 69,6'sı, 50-249 kişi istihdam eden firmaların %55,4'ü, 10-49 kişi istihdam eden firmaların % 19,8'i, 1-9 kişi istihdam eden firmaların % 11,1'inin ihracat yapan işyeri olduğu görülmektedir. İhracat yapan işyerlerinin tüm işyerleri içindeki oranı ise % 21,4 olarak görülmektedir. İstihdam edilen kişi sayısı azaldıkça İhracat yapan işyeri sayısı oranının doğru orantılı olarak azaldığı dikkat çekmektedir.

İl genelinde büyüklüğe göre mevsimlik işçi çalıştıran işyerleri incelendiğinde; Sırasıyla 250 ve üzeri kişi istihdam eden firmaların % 12'si, 10-49 kişi istihdam eden firmaların % 10,8 'i, 50-249 kişi istihdam eden firmaların % 9,1 'i ve 1-9 kişi istihdam eden firmaların % 8,1'inin mevsimlik işçi çalıştıran işyeri olduğu görülmektedir. Mevsimlik işçi çalıştıran işyerlerinin tüm işyerleri içindeki oranı ise % 9,9 olarak görülmektedir.

Sektörlere göre açık iş veren işyerlerinin dağılımına bakıldığında Uşak’ta bulunan 804 işyerinin % 24,4’ünün eleman ihtiyacı duyduğu bilgisi alınmıştır. Yani Uşak’ta her 100 işverenden 24’ünün eleman ihtiyacı olduğu görülmektedir. İl genelinde İşyeri Bilgi Formu uygulanan 804 işyerinde 26.210 kişi çalışmakta olup 196 işyerinden 751 açık iş alınmıştır.

Mesleklere göre açık işlere bakıldığında; Uşak’ta 91 kişi ve % 12,1 oran ile en fazla açık işin Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, 86 kişi %11,4 oran ile Open End Makinesi Operatörü ve 86 kişi % 7,4 oran ile Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı mesleklerinde olduğu görülmektedir.

Açık iş belirten işyerlerinin arama kanallarına bakıldığında; ilk üç sırada İşkur, Akraba Eş-Dost ve İnternet Sosyal Medya yer almaktadır. Son iki sırada ise Gazete İlan vb. ile Özel İstihdam Büroları görülmektedir. 2013 Yılında arama kanallarında %72,4 oranında birinci sırada yer alan Akraba Eş-Dost aracılığı, 2014 yılında %87,5 oranı ile yerini İşkur aracılığına bırakmıştır.

Açık işlerin eğitim durumunun arama kanallarına göre; İşkur aracılığını kullanan işyerlerinin açık iş taleplerindeki eğitim durumlarının %100'nün lise altı eğitim, %95,6'sının meslek lisesi,

%91,1'nin genel lise, %87,5'nin meslek yüksek okulu, %79,9'unun lisans olduğu görülmektedir.

Teşvikten yararlanan işyerlerinin arama kanallarına bakıldığında; en yüksek %87,8 Evet oranı ile İşkur aracılığı ile yaparken % 50,9 oranında da Akraba Eş Dost aracılığını kullanmaktadır. En düşük oranda Evet ise % 2,4 ile Özel İstihdam Bürolarında görünmektedir. Genel toplamda da farklı oranlarda da olsa aynı sıralama görülmektedir. İşkur aracılığıyla eleman temin edilmesinde kuşkusuz 6111 sayılı Kanunun büyük oranda etkili olduğu söylenebilir.

Cinsiyete göre açık iş oranı tablosunun incelendiğinde; 751 olan genelleştirilmiş toplam açık iş sayısının %1,4'lük oran ve 93 açık iş ile kadın ve %1,8'lik oran ve 345 açık iş ile de erkeklerde olduğu görülmektedir. Genelleştirilmiş açık iş sayısından kadın ve erkek sayıları düşüldüğünde elde edilecek olan 313 sayısı ise açık iş taleplerinde cinsiyet belirtilmeyenler olarak anlaşılmalıdır.

Türkiye geneli illerin açık iş oranlarını gösteren tabloyu incelediğimizde; Genel ortalamanın %2,8, Uşak İlinin ise %2,9 açık iş oranına sahip olduğu görülmektedir. Bu da Uşak İlinin açık iş oranının Türkiye ortalamasına yakın olduğunu göstermektedir.

Uşak İlinin de yer aldığı TR33 Bölgesindeki illere bakıldığında ise; Manisa ve Afyon'un açık iş oranının Türkiye ortalaması ile aynı oranda olduğu Kütahya'nın ise %3,7'lik açık iş oranına sahip olduğu görülmektedir.

Uşak'ta ziyaret edilen toplam 804 işyerinin % 40,1' i olan 323 işyeri eleman temininde güçlük çekilen meslek bildirmiştir.

Yıllar itibariyle mesleklere göre temininde güçlük çekme dağılımına bakıldığında; 2014 yılında temininde en fazla güçlük çekilen mesleklerde % 35,2 oran ile "Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı" mesleği ilk sırada yer alırken onu % 9,1 oran ile "Open End Makinesi Operatörü" ve % 6, 6 oran ile "Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı" meslekleri izlemektedir.

Sektörler itibariyle net istihdam değişimi ve net istihdam değişim oranlarının yer aldığı tabloya baktığımızda 30 Haziran 2015 itibariyle genel olarak tüm sektörlerde istidam değişimlerinin olacağı gözlenmektedir. Buna göre 30 Haziran 2015 itibariyle en fazla istihdam artışı ve istihdam azalışı beklenen on meslek içinde alt kategorileri farklı olmakla birlikte Beden İşçisi ortak görülmektedir. İstihdam artışı beklenen mesleklerin ilk üç sırasında Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Open End Makinası Operatörü ve Deri İşçisinin, son üç sırada ise Elyaf Değerlendirici, Garson/ Servis Elemanı ve Süt ve Süt Ürünleri İşlemecisi mesleklerinin yer aldığı görülmektedir.

2014 ve 2015 yıllarında beklenen istihdam azalışı beklentilerine bakıldığında ise; 2014 yılı ilk üç sıralaması Güvenlik Görevlisi, Temizlik Görevlisi ve İş Makineleri Operatörü iken 2015 yılında bu sıralama Seramik İmal İşçisi, Mermer İşçisi ve Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı olarak gerçekleşmiştir.

GİRİŞ

Uşak İşgücü Piyasası Analizinin amacı, işgücü piyasasının genel yapısının incelenmesi, arz ve talebin tespitinin yapılmasına yöneliktir.

Dinamik bir yapıya sahip olan işgücü piyasası ekonomik durum ve yapıyı sürekli etkiler bir haldedir. Ayrıca ekonomik kriz ve durgunluklarda istihdam oranlarını etkilemektedir. Kendi içerisinde dengeyi sağlayamayan iş piyasasında işsizliğin azaltılması ya da kabul edilebilir bir seviyeye çekilebilmesi için gelişmiş ülkelerde dâhil tüm ülkeler sosyal politika uygulaması olarak aktif istihdam politikaları uygulamaktadırlar. İşkur bünyesinde, aktif istihdam programlarının piyasanın ihtiyaçları doğrultusunda planlanabilmesi, açılan işgücü yetiştirme kurslarının işverenin aradığı mesleklere yönelik olması, piyasada karşılanamayan meslekler için mesleki anlamda işgücü arzı oluşturulması etkin piyasa analizleri ile olabilir.

Bu doğrultuda Uşak İlinde, işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan meslekleri belirlemek ve bu mesleklerde istenen becerileri tespit etmek, temininde güçlük çekilen meslekleri tespit etmek, geçmiş ve gelecek dönemlerde istihdam artışı veya azalışı eğilimlerini belirlemek amacıyla işyerlerine "İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulanmıştır. İşyeri adres ve genel bilgileri dışında soru formu 17 sorudan oluşmuştur. Bu çalışmada temel amaç işgücü piyasasında meydana gelen değişme ve gelişmeleri izleyerek, bu değişim ve gelişmelerin işgücü ihtiyacı üzerindeki etkisini ortaya çıkartmak ve alınması gerekli önlemlere esas teşkil edecek verileri derlemektir.

Uşak İşgücü Piyasası Analiz Raporu iki bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölüm; işgücü piyasasının genel görünümü hakkında bilgiler, genel işgücü göstergeleri ve kayıtlı işsiz verileri, açık iş verileri, işe yerleştirme verileri, kurs ve kursiyer verileri ile işsizlik ödeneğinden yararlanan verilerinden oluşan İşkur göstergeleri incelenmiştir.

İkinci bölüm; Uşak ili "İşgücü Piyasası Talep Araştırması" sonuçları hakkında genel veriler ve yorumları yer alırken, bu araştırmanın amaç ve yöntemi hakkında bilgiler verilmiştir. Ayrıca İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu çalışmasına dayanılarak il genelinde elde edilen açık işler, mevcut istihdam, işyerleri, temininde güçlük çekilen meslekler ve gelecek dönemde beklenen istihdam eğilimleri üzerinde durulmuştur.

Gerçekleştirilen çalışma ile ilimizde, aktif işgücü programları etkin bir şekilde uygulanabilecek, nitelikli insan gücü ve kalifiye işgücü kaynaklarının yetiştirilmesi, istihdam olanaklarının arttırılması ve işsizliğin azaltılması sonucunda işgücü piyasasında Kurumumuzun etkinliği sağlanmış olacaktır.

Tüm iller ve Türkiye geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

Bu kısımda işgücü piyasası ile ilgili olabilecek TÜİK' in il düzeyindeki verileri ile İşkur verileri ele alınacaktır.

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Uşak iline ait temel işgücü verileri incelendiğinde işgücüne katılım oranı ve istihdam oranı 2008-2013 yılları arasında paralellik göstermiştir. Yıllar içerisinde işgücüne katılım oranı en yüksek değere % 55,8 ile, istihdam oranı da %53,4 ile 2012 yılında ulaşmıştır. 2009 yılında işgücüne katılım oranı 2008 yılına göre artarken istihdam oranı düşmüş ve yine işsizlik oranı da % 12 ile en yüksek değere ulaşmıştır. Bu sonucun nedeni, 2009 yılındaki Global krizin etkisi olarak açıklanabilir. 2009 'dan 2012 yılına kadar işsizlik oranı % 12'den %4,2'ye gerilemiş ve 2013 yılında bu rakam %5,4 olarak gerçekleşmiştir. 2008-2013 yıllarında İstihdam Oranı ile İşsizlik Oranı ters orantılı olarak gelişim göstermiştir.

Grafik 1: Yıllara Göre Uşak İline Ait Temel İşgücü Verileri

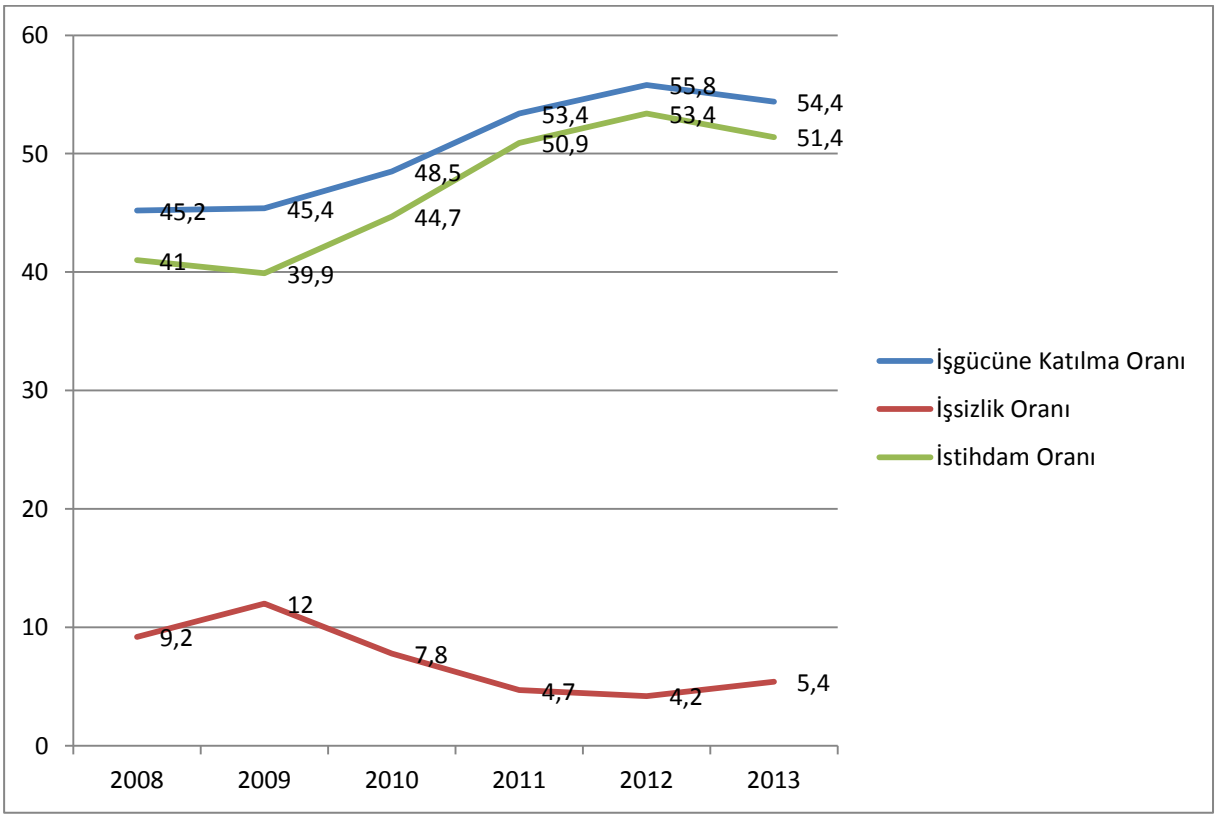

Kaynak: TÜİK

İŞKUR GÖSTERGELERİ

KAYITLI İŞSİZ

2013-2014 yılı işgücü göstergelerine bakıldığında kayıtlı işsizlerde 2013 yılında 16.186 kişi varken bu rakam 2014'ün ilk sekiz ayında 15.452'e gerilemiştir. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımına bakıldığında 2013 ile 2014 yılları arasında ilk on meslekte herhangi bir farklılık gözlemlenmemiştir. Büro Memuru ve Şoför-Yük Taşıma ile Ön Muhasebeci ve Temizlik Görevlisi mesleklerinin sıralamaları birer basamak artış ve azalış yönünde değişmiştir. Beden İşçisi mesleği kayıtlı işsizler arasında yine en yüksek orana sahiptir. 2013 yılında Pazarlamacı mesleği ilk onda yer alırken 2014 yılında yerini İşletmeci mesleğine bırakmıştır.

Tablo 1: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz verileri, Uşak, 2013-2014

Kayıtlı İşsiz Sayısı 2013	
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	4.304
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	1.102
BÜRO MEMURU (GENEL)	611
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	582
SATIŞ DANIŞMANI	525
SEKRETER	443
ÇAYCI	366
ÖN MUHASEBECİ	314
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	269
PAZARLAMACI	230
DİĞER	7.440
Genel Toplam	**16.186**

Kayıtlı İşsiz Sayısı 2014	
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	3.038
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	1.002
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	596
BÜRO MEMURU (GENEL)	583
SATIŞ DANIŞMANI	582
SEKRETER	397
ÇAYCI	361
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	344
ÖN MUHASEBECİ	310
İŞLETMECİ	286
DİĞER	7.953
Genel Toplam	**15.452**

Kaynak: İşkur

AÇIK İŞLER

Mesleklere göre açık iş sayılarının yer aldığı Tablo 2 incelendiğinde; 2013 yılında toplam açık iş sayısının 14.303, 2014 yılının il sekiz ayında ise bu sayının 6.675 olduğu görülmektedir. 2014 yılının ilk sekiz aylık verileri göz önünde bulundurulduğunda, tüm yıl boyunca elde edilecek açık iş sayısı 2013 yılındaki açık iş sayısına ulaşamayacağı söylenebilir.

Meslek bazında açık işlerin karşılaştırılmasında ise; 2013 yılında olduğu gibi 2014 yılında da ilk iki sırada Beden İşçisi(Genel) ve Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı meslekleri görülmektedir. 2013 yılında son sırada Deri İşçisi Mesleği yer alırken 2014 yılının ilk sekiz ayına göre son sırada Güvenlik Görevlisi Mesleği yer almıştır.

Tablo 2: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları, Uşak,2013-2014

Açık İş Sayısı 2013		Açık İş Sayısı 2014	
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	3973	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2031
MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI	1060	MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI	473
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	417	DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	262
OPEN END MAKİNESİ OPERATÖRÜ	417	OPEN END MAKİNESİ OPERATÖRÜ	233
SATIŞ DANIŞMANI	387	SATIŞ DANIŞMANI	226
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	386	ET VE ET ÜRÜNLERİ İŞLEMECİSİ	198
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	363	ÖN MUHASEBECİ	164
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	312	DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	156
DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	305	GARSON (SERVİS ELEMANI)	150
DERİ İŞÇİSİ	283	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	124
DİĞER	6400	DİĞER	2658
Genel Toplam	**14303**	**Genel Toplam**	**6675**

Kaynak: İşkur

İŞE YERLEŞTİRMELER

İşe yerleştirme verilerine bakıldığında Beden İşçisi (Genel) mesleğinin 2013 ve 2014 (Ocak-Ağustos) yıllarında yine ilk sırada olduğu ve işe yerleşenler arasında büyük bir orana sahip olduğu görülmektedir. Bu oran 2013 yılında %35 iken 2014 yılında %39,12'dir. İlk on meslekte işe yerleştirme sıralamalarında ciddi değişimler yaşanmıştır. 2013 yılında ki Beden İşçisi (Temizlik),İnşaat Kalfası (Genel),Çağrı Merkezi Görevlisi ve Şoför-Yük Taşıma mesleklerinin yerini 2014 yılında Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Kalite Kontrolcü-Tekstil, Satış Danışmanı ve Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş meslekleri almıştır.

Tablo 3. Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları,Uşak,2013-2014

İşe Yerleştirme Sayısı 2013		Oran	İşe Yerleştirme Sayısı 2014		Oran
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2519	35,0%	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1104	39,1%
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	327	4,5%	ET VE ET ÜRÜNLERİ İŞLEMECİSİ	188	6,7%
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	324	4,5%	MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI	133	4,7%
İNŞAAT KALFASI (GENEL)	248	3,4%	KALİTE KONTROLCÜ-TEKSTİL	112	4,0%
ET VE ET ÜRÜNLERİ İŞLEMECİSİ	246	3,4%	SATIŞ DANIŞMANI	102	3,6%
OPEN END MAKİNESİ OPERATÖRÜ	217	3,0%	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	90	3,2%
DERİ İŞÇİSİ	209	2,9%	OPEN END MAKİNESİ OPERATÖRÜ	77	2,7%
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	185	2,6%	DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	71	2,5%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	180	2,5%	DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	54	1,9%
DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	162	2,2%	DERİ İŞÇİSİ	50	1,8%
DİĞER	2586	35,9%	DİĞER	845	29,9%
Genel Toplam	**7203**	**100,0%**	**Genel Toplam**	**2826**	**100,0%**

Kaynak: İşkur

MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

Uşak ilinde 2014 yılı ilk sekiz ayı itibariyle açılan kurslar tablosu incelendiğinde toplam kurs sayısının 362 olduğu ve 736 erkek ve 778 kadın olmak üzere toplamda 1.514 kursiyerin bu kurslardan faydalandığı görülmektedir. İşbaşı Eğitim Programı(İEP) %89,2 oran ile ilk sırada yer alırken kursiyer sayısında % 43 ile ikinci sırada yer almaktadır. MEK/İstihdam Garantili kurslar % 8,8 kurs oranı ile ikinci sırada olmasına rağmen kursiyer sayısında % 45,4 oran ile ilk sırada yer almıştır.

Tablo 4. Açılan Kurs Türleri, Uşak 2014(Ocak-Ağustos)

2014			Kursiyer Sayısı			
Kurs Türü	Kurs Sayısı	Kurs Oranı	Erkek	Kadın	Toplam	Oran
GİRİŞİMCİLİK EĞİTİM PROGRAMI	5	1,4%	66	59	125	8,3%
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI(İEP)	323	89,2%	295	356	651	43,0%
MEK/ İSTİHDAM GARANTİLİ	32	8,8%	356	332	688	45,4%
MEK/İSTİHDAM GARANTİSİZ	2	0,6%	19	31	50	3,3%
GENEL TOPLAM	362	100,0%	736	778	1.514	100,0%

Kaynak: İşkur

Uşak ilinde açılan kurs türlerinin Türkiye ile kıyaslaması yapıldığında, Türkiye geneli ile paralel sonuçlar ortaya çıkmıştır. Uşak'ta açılan kurslarla Türkiye'de açılan aynı kursların oranlarına bakıldığında İşbaşı Eğitim Programı(İEP) en yüksek oranda, MEK/İstihdam Garantisiz kurslarda en düşük oranda olduğu görülmektedir. İşbaşı Eğitim Programı(İEP)'nın mesleki eğitim faaliyetleri içinde özel bir önem taşıdığı dikkat çekmektedir.

Tablo 5. Açılan Kurs Türleri Türkiye- Uşak Karşılaştırması, Uşak 2014

2014 Ocak-Ağustos	Kurs Sayısı		Açılan Kursların Kendi İçinde Oranı	
Kurs Türü	UŞAK	TÜRKİYE	UŞAK	TÜRKİYE
GİRİŞİMCİLİK EĞİTİM PROGRAMI	5	602	1,4%	3,2%
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI(İEP)	323	14.793	89,2%	77,9%
MEK/ İSTİHDAM GARANTİLİ	32	1249	8,8%	6,6%
MEK/İSTİHDAM GARANTİSİZ	2	420	0,6%	2,2%
Genel Toplam	362	18.985	100,0%	100,0%

Kaynak: İşkur

Kurs sayılarına bakıldığında Uşak ilinde açılan kurslar Türkiye'de açılan toplam kursların % 1,9'unu oluşturmaktadır. Kursiyer sayılarında ise bu oran %1,3'tür. Hem Uşak hem de Türkiye'deki kursiyer sayılarında kadın ve erkek kursiyerlerin birbirine yakın olduğu gözlenmektedir ve kadın kursiyer sayılarının da hem Türkiye genelinde hem de Uşak özelinde erkek kursiyer sayısından fazla olduğu gözlenmektedir.

Tablo 6. Cinsiyete Göre Kursiyer Sayısı, Türkiye-Uşak Karşılaştırması, 2014

	Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam
Uşak	362	736	778	1.514
Türkiye	18.985	57.520	63.428	120.948

Kaynak: İşkur

Eğitim Düzenleyen İşyerleri Uşak ve Türkiye geneli karşılaştırıldığında; Eğitim düzenleyen işyeri sayısı oranı Uşak'ta % 73,8 ve Türkiye'de % 65,7, Eğitim düzenlemeyen işyeri sayısı oranı Uşak'ta % 26,2 ve Türkiye'de %34,3 olarak görülmektedir.

Uşak İli özelinde eğitim düzenleyen işyerleri oranının %73,8 olmasındaki en önemli faktör İşbaşı Eğitim Programlarının mesleki eğitim faaliyetleri içindeki oranının yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.

Grafik 2. Eğitim Düzenleyen İşyeri Oranları Karşılaştırması, Uşak-Türkiye

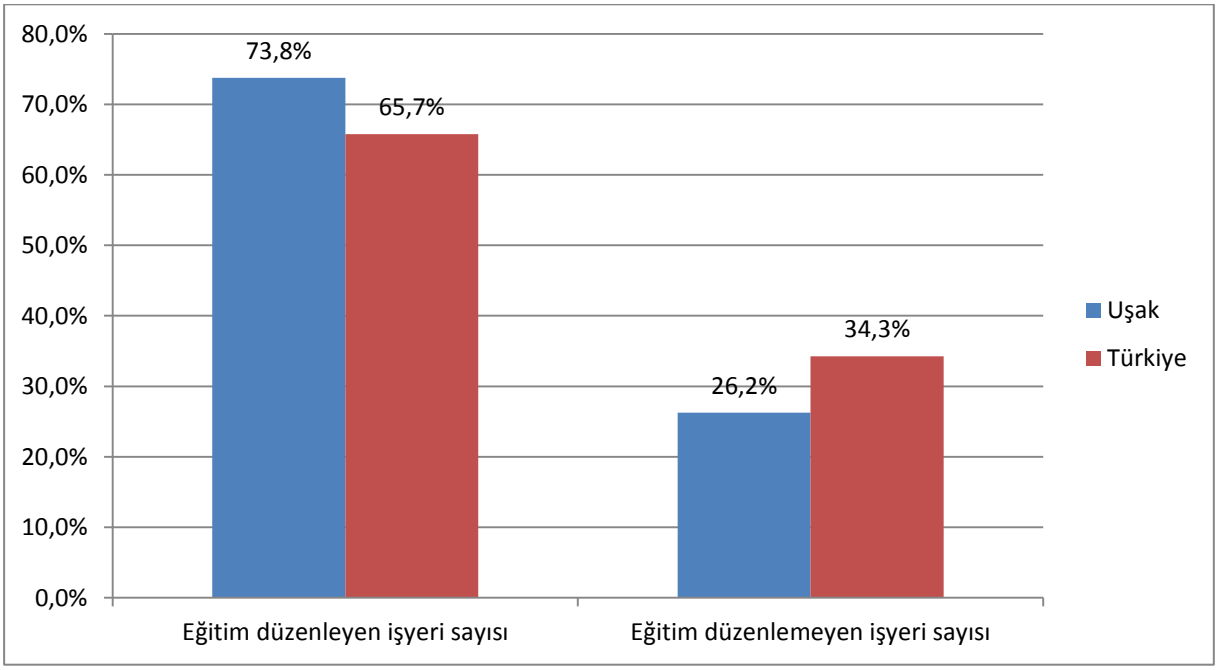

Kaynak: İşkur

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

Uşak ilinde 2.459 erkek 877 kadın olmak üzere toplamda 3.336 kişi işsizlik sigortasına başvuru yapmıştır. İşsizlik sigortasına başvuranların mesleklere göre dağılımı incelendiğinde Beden İşçisi(Genel) 600 kişi ve % 18 oran ile ilk sırada, Şoför (Yük Taşıma)186 kişi ve % 5,6 oran ile ikinci, Deri İşçisi 138 kişi ve % 4,1 oran ile üçüncü sırada görülmektedir. Şoför (Yük Taşıma) mesleğinde kadın başvuranın olmaması dikkat çekmektedir. Temizlik ile ilgili Beden İşçisi(Temizlik) ve Temizlik Görevlisi mesleğinde ise kadın başvuranlar erkeklerden daha fazladır.

Tablo 7. Uşak'ta İşsizlik Sigortasına Başvuran Kişi Sayısı, 2014

MESLEKLER	Erkek	Kadın	Toplam	Oran
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	472	128	600	18,0%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	186	0	186	5,6%
DERİ İŞÇİSİ	134	4	138	4,1%
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	45	69	114	3,4%
DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	98	15	113	3,4%
SATIŞ DANIŞMANI	55	48	103	3,1%
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	35	58	93	2,8%
OPEN END MAKİNESİ OPERATÖRÜ	60	16	76	2,3%
BÜRO MEMURU (GENEL)	26	29	55	1,6%
DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	13	41	54	1,6%
DİĞER MESLEKLER	1.335	469	1.804	54,1%
Genel Toplam	**2.459**	**877**	**3.336**	**100,0%**

Kaynak: İşkur

Uşak ilinde işsizlik sigortasına başvuru yapan 3.336 kişinin 1.605'i erkek 631'i kadın olmak üzere toplamda 2.236 kişi İşsizlik Sigortası hak etmiştir. İşsizlik sigortası hak edenlerin mesleklere göre dağılımı incelendiğinde Beden İşçisi(Genel) 375 kişi ve % 16,8 oran ile ilk sırada, Şoför (Yük Taşıma)112 kişi ve % 5 oran ile ikinci, Deri İşçisi 98 kişi ve % 4,4 oran ile üçüncü sırada görülmektedir.

Tablo 8. Mesleklere Göre İşsizlik Sigortası Hak Edenler, Uşak, Ocak-Ağustos 2014

Meslekler	Erkek	Kadın	Toplam	Oran
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	289	86	375	16,8%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	112	0	112	5,0%
DERİ İŞÇİSİ	97	1	98	4,4%
DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	73	11	84	3,8%
SATIŞ DANIŞMANI	39	40	79	3,5%
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	20	46	66	3,0%
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	19	38	57	2,5%
OPEN END MAKİNESİ OPERATÖRÜ	41	13	54	2,4%
DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	10	34	44	2,0%
BÜRO MEMURU (GENEL)	18	22	40	1,8%
DİĞER MESLEKLER	887	340	1.227	54,9%
Genel Toplam	**1.605**	**631**	**2.236**	**100,0%**

Kaynak: İşkur

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hane Halkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İşkur dışında diğer kurum ve kuruluşların da işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2014 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 12 Mayıs – 27 Haziran 20124 tarihleri arasında Türkiye genelinde 110.509 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası

kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (araştırmanın saha çalışmasının tamamı İşkur personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 1" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri Düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 30 Haziran 2015 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

[1] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İl genelinde ve Türkiye'de Araştırma kapsamına giren işyerlerinin sektörel görünümü ve bu işyerlerinde çalışanların mesleklere ve cinsiyetlere göre dağılımını gösteren bir bölüm oluşturulacaktır.

İŞYERİ VE ÇALIŞAN VERİLERİ

Uşak'ta araştırma kapsamına giren 804 iş yeri ziyaret edilerek İşyeri Bilgi Formu uygulanmış, bu işyerlerine ilişkin bilgi toplanmıştır. Uşak'ta işyeri sayılarının sektörlere göre dağılımına ilişkin bilgiler aşağıdaki tablolarda görülmektedir.

Araştırma kapsamında 804 işyerine ilişkin bilgi toplanmıştır. En fazla işyeri sırasıyla İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörlerinde bulunmaktadır.

Tablo 9. İşyeri Büyüklüklerinin Sektörel Dağılımı

Sektörlere göre işyeri sayıları	1-9	10-49	50-249	250+	Genel Toplam
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	2	5		1	8
İmalat	41	199	48	11	299
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	1	1			2
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri		4			4
İnşaat	45	43	6		94
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	62	115	5	1	183
Ulaştırma ve Depolama	18	21		1	40
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	20	35	1		56
Bilgi ve İletişim		1			1
Finans ve Sigorta Faaliyetleri		3			3
Gayrimenkul Faaliyetleri		1	2		3
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	18	15	1		34
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	6	6	3	2	17
Eğitim	10	20	1		31
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	3	8	1	1	13
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	1		1		2
Diğer Hizmet Faaliyetleri	8	6			14
Genel Toplam	**235**	**482**	**69**	**18**	**804**

Kaynak: İPTA 2014

İşyerlerinin büyüklüklerine bakıldığında; sırasıyla 482 işyeri 10-49 kişi, 235 işyeri 1-9 kişi, 69 işyeri 50-249 kişi ve 18 işyeri 250 ve daha üzeri kişi istihdam etmektedir. 1-9 kişi arası istihdam edilen işyerlerine bakıldığında, en fazla işyeri sayısı 62 ile Toptan Perakende ve Ticaret, 45 işyeri İnşaat ve 41 işyeri İmalat Sektörlerinde görülmektedir.

10-49 istihdamlı işyerlerinde en fazla işyeri 199 İmalat, 115 Toptan Perakende ve Ticaret ve 43 İnşaat Sektörlerinde görülmektedir. 50 ve daha yukarı istihdamlı işyerlerinde en fazla işyeri ise 59 İmalat, 6 İnşaat ve Toptan Perakende ve Ticaret Sektörlerinde görülmektedir. "Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı", "Bilgi ve İletişim", "Finans ve Sigorta Faaliyetleri" ve "Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor" sektörlerinde işyerleri sayısının Uşak'ta az olduğu görülmektedir.

Tablo 10. İşyeri Büyüklüklerinin Sektörel Dağılımı,%

Sektörlere göre işyeri sayıları	1-9	10-49	50-249	250+
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	25,0%	62,5%	0,0%	12,5%
İmalat	13,8%	66,4%	15,9%	3,8%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	47,5%	46,3%	6,3%	0,0%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	33,9%	62,7%	2,8%	0,6%
Ulaştırma ve Depolama	44,4%	52,8%	0,0%	2,8%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	36,2%	61,7%	2,1%	0,0%
Bilgi ve İletişim	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,0%	33,3%	66,7%	0,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	53,3%	43,3%	3,3%	0,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	33,3%	33,3%	20,0%	13,3%
Eğitim	32,3%	64,5%	3,2%	0,0%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	23,1%	61,5%	7,7%	7,7%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	50,0%	0,0%	50,0%	0,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	57,1%	42,9%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**29,2%**	**59,9%**	**8,6%**	**2,2%**

Kaynak: İPTA 2014

İşyerlerinin sayılarını büyüklüklerine göre inceledikten sonra sektörel olarak dağılımına bakılacak olursa; Uşak'ta %59,9 oranla en fazla işyeri 10-49 kişi arası istihdam eden ve en az işyeri %2,2 ile 250+ kişi arası istihdam eden işyerlerinde görülmektedir. 1-9 kişi arası istihdam eden işyerlerinde en fazla işyeri % 53,3 ile "Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler", en az işyeri % 13,8 ile "İmalat" sektörlerinde, 10-49 kişi arası istihdam eden işyerlerinde en fazla işyeri % 100 ile "Bilgi ve İletişim" , "Finans ve Sigorta Faaliyetleri" "Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri"", en az işyeri % 33,3 ile "Gayrimenkul Faaliyetleri" ile ""İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri" sektörlerinde, 50-249 kişi arası istihdam eden işyerlerinde en fazla işyeri % 66,7 ile "Gayrimenkul Faaliyetleri", en az işyeri % 2,1 ile "Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri" sektörlerinde, 250 ve üzeri

kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla işyeri 13,3 ile "İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri", en az işyeri % 2,8 ile "Ulaştırma ve Depolama" sektörlerinde görülmektedir.

"İmalat", "İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri", "İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri" ve "Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı" sektörlerinde Uşak'ta her büyüklükte işyeri olduğu görülmektedir.

Grafik 3. Ortalama Çalışan Sayılarının Sektörel Dağılımı

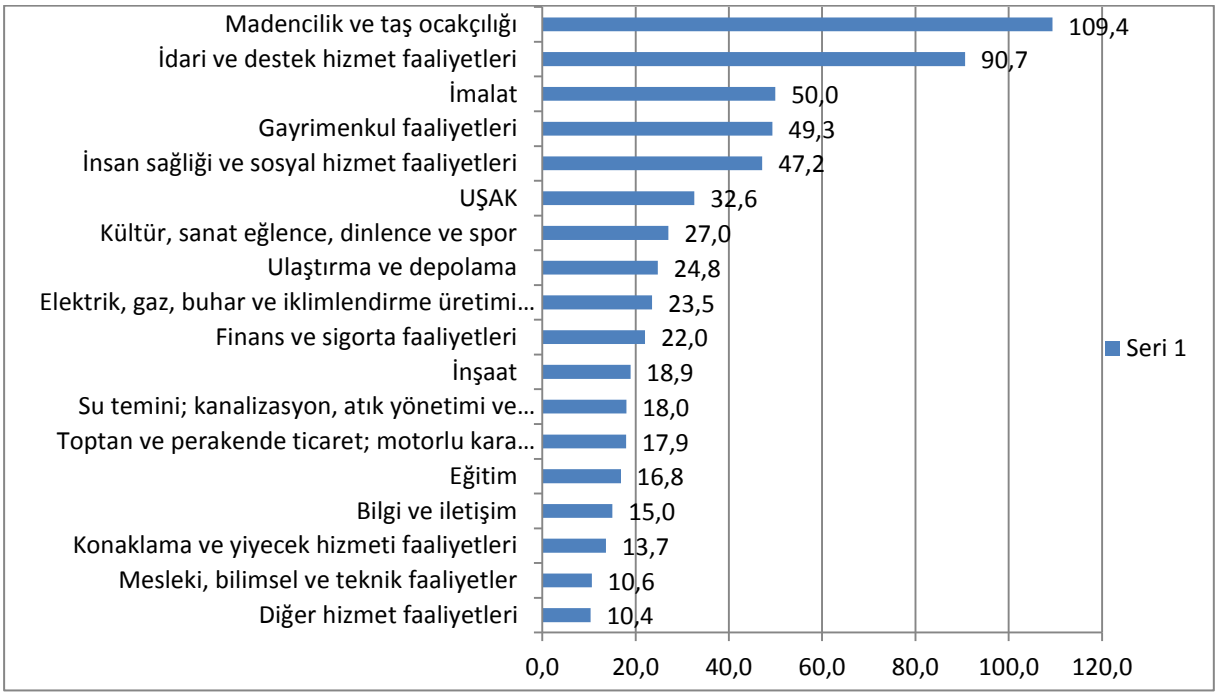

Kaynak: İPTA 2014

Çalışanların sektörlere göre dağılımına bakıldığında, ilk sırada 109,4 ortalama çalışanın bulunduğu "Madencilik ve Taş Ocakçılığı" sektöründen sonra sırasıyla 90,7 ortalama çalışan ile "İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri", 50 ortalama çalışan ile "İmalat", 49,3 ortalama çalışan ile "Gayrimenkul Faaliyetleri", 47,2 ortalama çalışan ile "İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri" sektörlerinin 32,6 olan Uşak ortalamasının üzerine çıkıldığı, 27 ortalama çalışan ile "Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor" sektörü başta olmak üzere tabloda yer alan diğer sektörlerin ise Uşak ortalamasının altında kaldığı görülmektedir.

Uşak'ta en az çalışan sayısının 10,4 ortalama çalışan ile "Diğer Hizmet Faaliyetleri" ve 10,6 ortalama çalışan ile "Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler" sektörlerinde olduğu görülmektedir.

Tablo 11. Kuruluş Yıllarına Göre İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

İşveren Sayıları	Kuruluş Yılı						
Sektörler	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	Genel Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	1	2		3	1	1	8
İmalat	48	79	49	51	37	36	299
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı			1		1		2
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2	2					4
İnşaat	26	31	12	15	6	5	94
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	34	30	34	48	20	18	183
Ulaştırma ve depolama	8	11	10	2	3	6	40
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	18	7	12	5	5	10	56
Bilgi ve iletişim				1			1
Finans ve sigorta faaliyetleri	1					2	3
Gayrimenkul faaliyetleri				1		2	3
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	20	5	1	5	2	1	34
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6	7	2		2		17
Eğitim	10	10	6	1	1	3	31
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	3	6	1	1	1	1	13
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor			1		1		2
Diğer hizmet faaliyetleri	5		1	4	1	3	14
Genel Toplam	181	189	130	136	81	87	804

Kaynak: İpta 2014

İşyerlerinin kuruluş yıllarına göre sektörel dağılımına bakıldığında; sırasıyla 181 işyeri 0-4 kuruluş yılında, 189 işyeri 5-9 kuruluş yılında, 130 işyeri 10-14 kuruluş yılında, 136 işyeri 15-19 kuruluş yılında, 81 işyeri 20-24 kuruluş yılında ve 87 işyeri 25 ve daha fazla kuruluş yılında olduğu görülmektedir. Sektörler arasında tüm kuruluş yıllarında en fazla işyeri " İmalat" sektöründe yer alırken onu "Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı" ve " İnşaat" sektörleri takip etmektedir.

Tablo 12. Çalışanların Sektörel Dağılımı

Sektörler	Erkek Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	828	47	875
İmalat	11.099	3.839	14.939
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	34	13	47
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	46	26	72
İnşaat	1.627	149	1.777
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	2.358	923	3.282
Ulaştırma ve Depolama	910	80	990
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	480	285	765
Bilgi ve İletişim	9	6	15
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	50	16	66
Gayrimenkul Faaliyetleri	136	12	148
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	300	60	360
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1.028	513	1.541
Eğitim	261	261	522
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	229	384	613
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	45	9	54
Diğer Hizmet Faaliyetleri	108	37	145
Genel Toplam	**19.549**	**6.661**	**26.210**

Kaynak: İPTA 2014

İşyeri Bilgi Formu uygulanan 804 işyerinde 19.549'u erkek, 6.661'i kadın olmak üzere toplam 26. 210 çalışanın sektörel dağılımına bakılacak olursa; Kadınlarda da erkeklerde de en fazla "İmalat" sektöründe çalışılmaktadır. Daha sonra kadın ve erkeklerde en fazla çalışma "Toptan ve Perakende Ticaret" sektöründe görülmektedir. Kadın çalışanların "Bilgi ve İletişim", "Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor", "Gayrimenkul Faaliyetleri", ve "Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı" en az çalıştığı sektörler olarak görülmektedir. Erkeklerde ise "Bilgi ve İletişim" ve "Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı" ve "Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor " sektörlerinde en az çalışmanın olduğu sektörlerdir. Bu sektörlerin işyeri sayısının az olmasından erkek çalışan sayısının az olduğu görülmektedir. Sadece "İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri" sektöründe kadın çalışan sayısı erkeklerden fazla iken diğer sektörlerde erkek çalışanların fazla olduğu, "Eğitim" sektöründe ise kadın-erkek çalışan sayısının eşit olduğu görülmektedir.

Tablo 13. Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Sektörler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	1.003	834	1.837
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	1.718	585	2.302
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	2.316	1.162	3.478
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	48	13	62
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	914	641	1.555
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	4.258	1.462	5.720
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	1.405	283	1.688
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	7.520	1.611	9.131
YÖNETİCİLER	367	70	437
Genel Toplam	**19.549**	**6.661**	**26.210**

Kaynak: İPTA 2014

Meslek gruplarına göre çalışan sayılarına bakıldığında, en fazla çalışan 9.131 kişi ile "Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar" meslek grubunda görülmektedir. Daha sonra 5.720 kişi ile "Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar", 3.478 kişi ile "Nitelik Gerektirmeyen Meslekler" ve 2.302 kişi ile "Hizmet ve Satış Elemanları" meslek gruplarında görülmektedir. En az çalışan sayısı 62 kişi ile "Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları" meslek grubunda görülmektedir.

Kadın çalışanların en fazla çalıştığı meslek grupları olarak 1.611 kişi ile "Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ", 1.462 kişi ile "Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar" ve 1.162 kişi ile "Nitelik Gerektirmeyen Meslekler" olduğu görülmektedir. Erkeklerde ise 7.520 kişi ile "Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar", 4.258 kişi ile "Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar" ve 2.316 kişi ile "Nitelik Gerektirmeyen Meslekler" meslek gruplarında olduğu görülmektedir.

Grafik 4. Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı, %

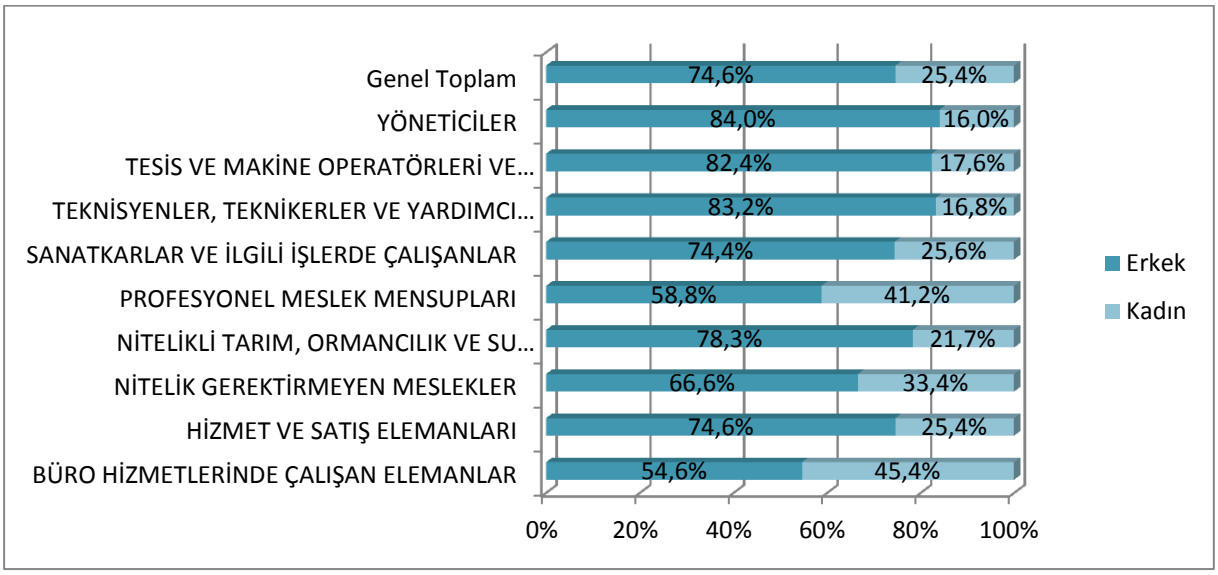

Kaynak: İPTA 2014

Uşak'ta tüm meslek gruplarında kadın çalışanların ağırlığının erkek çalışanların ağırlığından az olduğu görülmektedir. Uşak'ta erkek çalışan ağırlığın en fazla olduğu meslek grubu olarak % 84 oranı ile "Yöneticiler", kadınlarda ise % 45,4 oranı ile "Büro Hizmetlerinde çalışan elemanlar" görülmektedir.

Tablo 14. En Çok Çalışılan Meslekler

2014		
GENEL	ERKEK	KADIN
OPEN END MAKİNESİ OPERATÖRÜ	SERAMİK İMAL İŞÇİSİ	OPEN END MAKİNESİ OPERATÖRÜ
SERAMİK İMAL İŞÇİSİ	OPEN END MAKİNESİ OPERATÖRÜ	BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ
DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
DERİ İŞÇİSİ	DERİ İŞÇİSİ	MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	MUHASEBECİ
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	GIDA MADDELERİ DONDURUCUSU (MEYVE VE SEBZE)
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ İŞLEMECİSİ
BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	BOYA RENK İŞÇİSİ	SEKRETER
MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI	PAZARLAMACI	DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI
MUHASEBECİ	TARAK MAKİNESİ OPERATÖRÜ-TEKSTİL	BÜRO MEMURU (GENEL)

2013		
GENEL	ERKEK	KADIN
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	KONFEKSİYON İŞÇİSİ
OPEN END MAKİNESİ OPERATÖRÜ	OPEN END MAKİNESİ OPERATÖRÜ	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ
DERİ İŞÇİSİ	DERİ İŞÇİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	OPEN END MAKİNESİ OPERATÖRÜ
SERAMİK İMAL İŞÇİSİ	SERAMİK İMAL İŞÇİSİ	DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	GÜVENLİK GÖREVLİSİ(SİLAHLI)	SEKRETER
BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	GÜVENLİK GÖREVLİSİ(SİLAHSIZ)	ET VE ET ÜRÜNLERİ İŞLEMECİSİ
GÜVENLİK GÖREVLİSİ(SİLAHSIZ)	TARAK MAKİNESİ OPERATÖRÜ-TEKSTİL	TERZİ
GÜVENLİK GÖREVLİSİ(SİLAHLI)	GÜVENLİK GÖREVLİSİ(HASTANE)	MUHASEBECİ

Kaynak: İPTA 2014

En çok çalışılan meslekler yıllara göre karşılaştırmalı incelenecek olursa; 2014 yılında genelde en çok çalışılan mesleklerde ilk üç sırada Open End Makinesi Operatörü, Seramik İmal İşçisi ve Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı meslekleri; 2013 yılında ise Beden İşçisi (Genel), Open End Makinesi Operatörü, Seramik İmal İşçisi ve Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı meslekleri yer almaktadır.

Çalışılan mesleklerde cinsiyet dağılımına bakılacak olursa; 2014 yılında en fazla erkek çalışanın olduğu meslekler; Seramik İmal İşçisi, Open End Makinesi Operatörü ve Dokuma Makineleri Operatörü olarak görülmektedir. Kadınlarda ise en fazla çalışılan meslekler; Open End Makinesi Operatörü, Bobin-Katlama-Büküm Makinası Operatörü ve Temizlik Görevlisi olarak görülmektedir. 2013 yılında en fazla erkek çalışanın olduğu meslekler; Dokuma Makineleri Operatörü, Open End Makinesi Operatörü ve Beden İşçisi (Genel) olarak görülmektedir. Kadınlarda ise en fazla çalışılan meslekler; Konfeksiyon İşçisi, Beden İşçisi (Genel) ve Bobin-Katlama-Büküm Makinesi Operatörü olarak görülmektedir.

Grafik 5. İşyeri Özellikleri Oranı

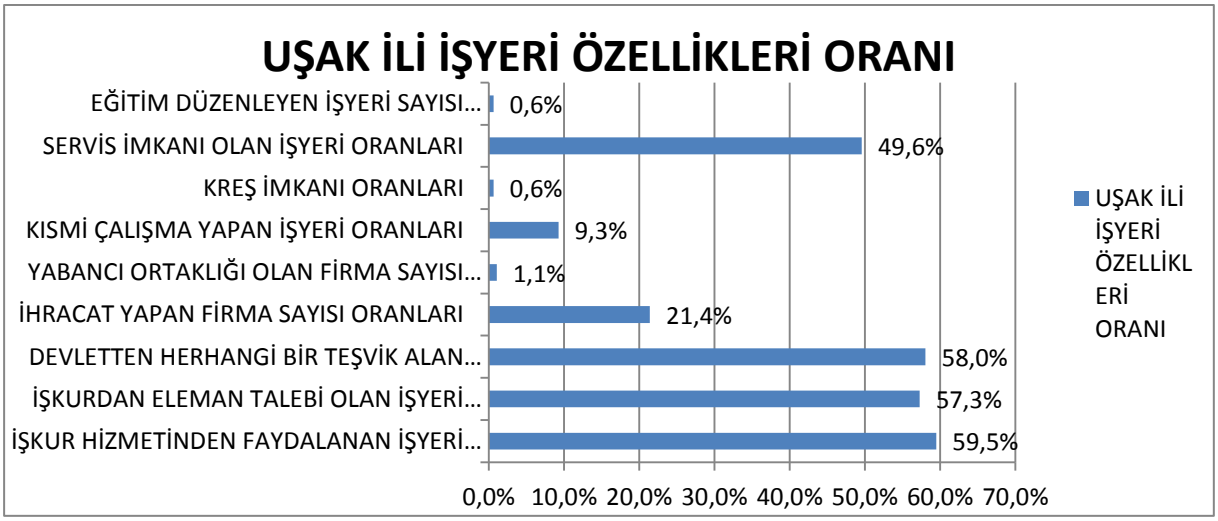

Kaynak: İPTA 2014

Uşak ili işyeri özelliklerine bakılacak olursa; %59,5 ile en yüksek oran İşkur Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinde, en düşük oran ise % 0,6 ile Kreş İmkanı olan ve Eğitim Düzenleyen İşyerlerinde görülmektedir. Yabancı ortaklığı olan firma oranı % 1,1 iken İhracat yapan firmaların oranının % 21,4 olduğu dikkat çekmektedir.

Tablo 15. İşkur Hizmetinden Faydalanan İşyeri Sayısı ve Oranları

Sektörler	İŞKUR HİZMETİNDEN FAYDALANAN İŞYERİ SAYISI	İŞYERİ SAYISI	ORAN	İŞKUR HİZMETİNDEN FAYDALANANLARIN KENDİ İÇİNDE ORANI
Madencilik ve taş ocakçılığı	5	8	62,5%	1,0%
İmalat	204	299	68,2%	42,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1	2	50,0%	0,2%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2	4	50,0%	0,4%
İnşaat	38	94	40,0%	7,9%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	105	183	57,6%	22,1%
Ulaştırma ve depolama	21	40	52,8%	4,4%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	35	56	61,7%	7,2%
Bilgi ve iletişim	1	1	100,0%	0,2%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	3	33,3%	0,2%
Gayrimenkul faaliyetleri	2	3	66,7%	0,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	17	34	50,0%	3,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	14	17	80,0%	2,8%
Eğitim	15	31	48,4%	3,1%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	9	13	69,2%	1,9%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	2	50,0%	0,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	8	14	57,1%	1,7%
Genel Toplam	**478**	**804**	**59,5%**	**100,0%**

Kaynak: İPTA 2014

Sektörlere göre İşkur hizmetinden faydalanan işyerleri kendi içinde incelendiğinde; En fazla yararlanan sektörlerin 204 işyeri sayısı ve % 42,63 oran ile "İmalat" ve 105 işyeri sayısı ve % 22,1 oran ile "Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı", en az yararlanan sektörlerin 1 işyeri sayısı ve % 0,2 oran ile "Bilgi ve İletişim", "Finans ve Sigorta Faaliyetleri", "Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı" ve "Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor" sektörleri olduğu görülmektedir. Sektörlerde yer alan işyeri sayıları göz önüne alınarak İşkur hizmetinden faydalanma oranı incelendiğinde ise % 100 oran ile "Bilgi ve İletişim" sektöründeki tüm işyerleri, bunu sırasıyla % 80 oran ile "İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri", % 69,2 oran ile "İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri" ve % 68,2 oran ile "İmalat" sektörü işyerleri takip etmektedir.

Uşak genelinde yabancı ortaklığı olan işyeri sayısı toplamı 8'dir. Bunlardan 3'ü 10-49 kişi arası, 3'ü 250 ve üzeri kişi, 1'i 1-9 ve 50-249 kişi arası çalışan istihdam eden işyerleridir. Tüm işyerleri içinde yabancı ortaklığı olan işyeri oranı % 0,99'dır.

Tablo 16. Yabancı Ortaklık-Çalışan İlişkisi

	İŞYERİ SAYISI	MEVCUT İSTİHDAM	ORTALAMA ÇALIŞAN
TOPLAM	804	26.210	32,6
YABANCI ORTAKLIK	8	1.852	231,5
YABANCI ORTAKLIK HARİÇ	796	24.358	30,6

Kaynak: İPTA 2014

Yabancı ortaklığı ile çalışan sayısı incelendiğinde; Uşak'ta Yabancı ortaklığı olan 8 işyerinde 1.852 kişinin çalıştığı ve 231,5 ortalama çalışan sayısı gerçekleştiği, geriye kalan Yabancı ortaklığı olmayan 796 işyerinde ise 24.358 kişinin çalıştığı ve 30,6 ortalama çalışan sayısı gerçekleştiği görülmektedir. Yabancı ortaklığı olan firma sayısı az olmasına rağmen çalışan

sayısı ortalamasının Yabancı ortaklığı olmayan işyerlerinin ve toplam işyerlerinin yaklaşık 8 katı olması oldukça çarpıcı bir sonuçtur.

Tablo 17. İl Geneli ve İhracat Yapan İşyeri Sayısı ve Oranları

Sektörler	İŞYERİ SAYISI	İHRACAT YAPAN İŞYERİ SAYISI	ORAN	İHRACAT YAPAN FİRMALARIN KENDİ İÇİNDE ORANI
Madencilik ve taş ocakçılığı	8	3	37,5%	1,7%
İmalat	299	125	41,9%	72,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2	1	50,0%	0,6%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	4	1	25,0%	0,6%
İnşaat	94	4	3,8%	2,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	183	35	19,2%	20,4%
Ulaştırma ve depolama	40	0	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	56	1	2,1%	0,7%
Bilgi ve iletişim	1	0	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	3	0	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	3	0	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	34	1	3,3%	0,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	17	0	0,0%	0,0%
Eğitim	31	1	3,2%	0,6%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	13	0	0,0%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2	0	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	14	0	0,0%	0,0%
UŞAK	**804**	**172**	**21,4%**	**100,0%**

Kaynak: İPTA 2014

İl genelinde 804 işyerinin 172' si ihracat yapmakta ve bu tüm işyerlerinin % 21,4'ünü oluşturmaktadır. Sektörlere göre il genelinde ihracat yapan işyerleri kendi içinde incelendiğinde; en fazla İhracat yapan sektörlerin 125 işyeri sayısı ve % 72,7 oran ile "İmalat" ve 35 işyeri sayısı ve % 20,4 oran ile "Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı" , en az yararlanan sektörlerin 1 işyeri sayısı ve % 0,6 oran ile "Eğitim", "Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri" ve "Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı" sektörleri olduğu görülmektedir. Sektörlerde yer alan işyeri sayıları göz önüne alınarak İhracat yapan işyerleri oranı incelendiğinde ise % 50 oran ile "Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı" , % 41,9 oran ile "İmalat", % 37,5 oran ile "Madencilik ve Taş Ocakçılığı" sektörü işyerleri takip etmektedir." Ulaştırma ve Depolama" başta olmak üzere 8 sektördeki hiçbir işyeri ihracat yapmamaktadır.

Tablo 18. İl Geneli Sektörel Bazda Part Time Çalışma Yapan İşyeri Sayıları ve Oranları

Sektörler	UŞAK GENELİ İŞYERİ SAYISI	PART TİME ÇALIŞMA YAPAN İŞYERİ SAYISI	ORAN	PART TİME ÇALIŞMA YAPAN FİRMALARIN KENDİ İÇİNDE ORANLARI
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	8	0	0,0%	0,0%
İmalat	299	26	8,7%	34,8%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	2	0	0,0%	0,0%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	4	0	0,0%	0,0%
İnşaat	94	7	7,5%	9,5%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	183	14	7,9%	19,5%
Ulaştırma ve Depolama	40	2	5,6%	3,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	56	10	17,0%	12,8%
Bilgi ve İletişim	1	0	0,0%	0,0%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	3	0	0,0%	0,0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	3	0	0,0%	0,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	34	2	6,7%	3,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	17	0	0,0%	0,0%
Eğitim	31	9	29,0%	12,1%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	13	2	15,4%	2,7%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	2	0	0,0%	0,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	14	2	14,3%	2,7%
Genel Toplam	**804**	**74**	**9,3%**	**100,0%**

Kaynak: İPTA 2014

İl genelinde 804 işyerinin 74' ünde part time çalışan bulunmakta ve bu tüm işyerlerinin % 9,3'ünü oluşturmaktadır. Sektörlere göre il genelinde part time çalışan işyerleri kendi içinde incelendiğinde; en fazla part time çalışanı bulunan sektörlerin 26 işyeri sayısı ve %34,8 oran ile "İmalat" ve 14 işyeri sayısı ve % 19,5 oran ile "Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı" , en az part time çalışanı bulunan sektörlerin 2 işyeri sayısı ve % 5,6 oran ile "Ulaştırma ve Depolama" ve yine 2 işyeri sayısı ve % 6,7 oran ile "Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler" sektörleri olduğu görülmektedir. Sektörlerde yer alan işyeri sayıları göz önüne alınarak part time çalışan işyerleri oranı incelendiğinde ise % 29 oran ile "Eğitim" , % 15,4 oran ile "İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri", % 14,3 oran ile "Diğer Hizmet Faaliyetleri" sektörü işyerleri takip etmektedir. " Madencilik ve Taş Ocakçılığı" başta olmak üzere 8 sektördeki hiçbir işyerinde part time çalışanı bulunan işyeri bulunmamaktadır.

Tablo 19. İl Genelinde Sektörel Olarak Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı ve Oranları

Sektörler	MEVSİMLİK İŞÇİ ÇALIŞTIRAN İŞYERİ SAYISI	GENEL İŞYERİ SAYISI	MEVSİMLİK İŞYERİ ÇALIŞTIRAN İŞYERİ SAYISI ORANI	MEVSİMLİK İŞÇİ ÇALIŞTIRANLARIN KENDİ İÇİNDEKİ ORANI
Madencilik ve taş ocakçılığı	3	8	37,5%	3,8%
İmalat	21	299	6,9%	26,1%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	2	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetle	1	4	25,0%	1,3%
İnşaat	24	94	25,0%	29,6%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	9	183	5,1%	11,7%
Ulaştırma ve depolama	2	40	5,6%	2,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	5	56	8,5%	6,0%
Bilgi ve iletişim	0	1	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	3	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	2	3	66,7%	2,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	5	34	13,3%	5,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2	17	13,3%	2,9%
Eğitim	3	31	9,7%	3,8%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	0	13	0,0%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	2	50,0%	1,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	2	14	14,3%	2,5%
Genel Toplam	**79**	**804**	**9,9%**	**100,0%**

Kaynak: İPTA 2014

İl genelinde 804 işyerinin 79' unda mevsimlik işçi çalışmakta ve bu tüm işyerlerinin % 9,9'unu oluşturmaktadır. Sektörlere göre il genelinde mevsimlik işçi çalıştıran işyerleri kendi içinde incelendiğinde; en fazla mevsimlik işçi çalıştıran sektörlerin 24 işyeri sayısı ve % 29,6 oran ile "İnşaat" ve 21 işyeri sayısı ve % 26,1 oran ile "İmalat" , en az mevsimlik işçi çalıştıran sektörlerin 1 işyeri sayısı ve % 1,3 oran ile "Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri" ve "Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor" sektörleri olduğu görülmektedir. Sektörlerde yer alan işyeri sayıları göz önüne alınarak part time çalışan işyerleri oranı incelendiğinde ise % 66,7 oran ile "Gayrimenkul Faaliyetleri" , % 50 oran ile "Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor" ve % 14,3 oran ile "Madencilik ve Taş Ocakçılığı" sektörü işyerleri takip etmektedir. " Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı" başta olmak üzere 4 sektörde mevsimlik işçi çalışmadığı görülmüştür.

AÇIK İŞ VERİLERİ

Sektörlere göre açık iş veren işyerlerinin dağılımına bakıldığında Uşak'ta bulunan 804 işyerinin % 24,4'ünün eleman ihtiyacı duyduğu bilgisi alınmıştır. Yani Uşak'ta her 100 işverenden 24'ünün eleman ihtiyacı olduğu görülmektedir. Açık iş veren işyerlerinin dağılımına bakıldığında; en fazla açık iş veren işyerleri sırasıyla % 50 oranı ile "Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor", % 46,2 oranı ile "İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri" ve

% 31,9 oranı ile “Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri” sektörlerinde görülmektedir. Uşak ilinde bazı sektörlerde açık iş vermeyen işyerleri de bulunmaktadır. Bunlar; “Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı”, “Bilgi ve İletişim”, “Finans ve Sigorta Faaliyetleri”, “Gayrimenkul Faaliyetleri” ve “Diğer Hizmet Faaliyetleri” sektörleridir. Bu işyerlerinin açık iş vermeme sebebi olarak mevcut dönemde bu sektörlerde ihtiyacın olmaması olarak gösterilebilir.

Açık iş verme oranlarına bakıldığında Uşak'ta toplam 17 sektörün 5'i il ortalaması olan %24,4’ ün üstünde, 7 'si ortalamanın altında kaldığı ve 5 sektörde hiç açık iş alınmadığından oran oluşmadığı görülmektedir.

Tablo 20. Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşyeri Sayısı	Açık İş Veren İşyeri Sayısı	Açık İş Verme Oranı
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	8	1	12,5%
İmalat	299	95	31,8%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	2	0	0,0%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	4	1	25,0%
İnşaat	94	13	13,8%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	183	44	24,3%
Ulaştırma ve Depolama	40	8	19,4%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	56	18	31,9%
Bilgi ve İletişim	1	0	0,0%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	3	0	0,0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	3	0	0,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	34	3	10,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	17	2	13,3%
Eğitim	31	3	9,7%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	13	6	46,2%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	2	1	50,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	14	0	0,0%
Genel Toplam	**804**	**196**	**24,4%**

Kaynak: İPTA 2014

Sektörlere göre açık işlerin dağılımına bakıldığında en fazla açık iş % 47,7 oranı ile “İmalat” sektöründe görülmektedir. “İmalat” sektörünü sırasıyla % 14 oranı ile “Toptan ve Perakende Ticaret”, % 12,2 oranı ile “İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri” ve %11,4 oranı ile “İnşaat” sektöründe görülmektedir. “Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor” sektörü %0,1, “Madencilik ve Taş Ocakçılığı” , “Eğitim” ve "Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri" sektörleri %0,7 oranı ile açık iş dağılımının en az olduğu sektörler olarak görülmektedir. Açık iş oranı ilgili sektördeki talep potansiyelini göstermektedir. Uşak genelinde 751 açık iş bulunmakta olup, açık iş oranı % 2,8 olarak görülmektedir. Bir başka deyişle her 100 kadronun 97’si dolu durumdadır ve 3 kişilik doldurulmayı bekleyen kadro bulunmaktadır.

Tablo 21. Sektörlere Göre Açık İş Oranı

Sektörler	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Oranı (2013)
Bilgi ve iletişim	0	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0	0,0%	0,0%	1,6%
Eğitim	5	0,7%	0,9%	3,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	0,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	0,0%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0,0%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	92	12,2%	5,6%	0,7%
İmalat	358	47,7%	2,3%	3,2%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	25	3,3%	3,9%	1,8%
İnşaat	86	11,4%	4,6%	4,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	35	4,6%	4,3%	4,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	0,1%	1,8%	0,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	5	0,7%	0,6%	2,9%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	7	0,9%	1,9%	5,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	5	0,7%	6,5%	0,0%
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	0	0,0%	0,0%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	105	14,0%	3,1%	5,9%
Ulaştırma ve depolama	28	3,7%	2,7%	2,2%
Genel Toplam	**751**	**100%**	**2,8%**	**3,2%**

Kaynak: İPTA 2014

Sektörler itibari ile açık iş oranlarında açık iş oranı en fazla sırasıyla % 6,5 oranı ile "Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri", % 5,6 oranı ile "İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri" ve % 4,6 oranı ile "İnşaat" sektörlerinde görülmektedir. "Eğitim" sektörü %0,9 oranı ile en az açık iş oranının olduğu sektör olarak görülmektedir. 2013 yılında il genelinde açık iş oranı % 3,2 iken 2014 yılında ise 2,8 olarak gerçekleşmiştir." İnşaat", "Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri" ve "Ulaştırma ve Depolama" sektörlerinin açık iş oranlarında 2013 ve 2014 yıllarında çok fazla fark görülmezken en fazla fark "İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri" sektöründe görülmektedir.

Tablo 22. İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş verme Oranı

İşyerinin Yaşı	Açık İş Veren İşyeri Sayısı	Toplam İşyeri Sayısı	Açık İş Verme Oranı
0-4	43	181	5,4%
5-9	46	189	5,7%
10-14	26	130	3,3%
15-19	32	136	4,0%
20-24	23	81	2,8%
25+	25	87	3,1%
Genel Toplam	**196**	**804**	**24,4%**

Kaynak: İPTA 2014

İşyerlerinin yaşına göre açık iş verme oranları incelendiğinde; en yüksek açık iş verme oranı sırasıyla % 5,7 ile 5-9 yaşındaki işyerleri, % 5,4 ile 0-4 yaşındaki, % 4 ile 15-19 yaşındaki, % 3,3 ile 10-14 yaşındaki, % 3,1 ile 25 ve üzeri yaşındaki ve % 2,8 ile 20-24 yaşındaki

işyerleri izlemektedir. İşyerinin yaşı arttıkça toplam işyeri sayısı ile açık iş verme sayısı azalmakta ve açık iş verme oranı da doğru orantılı olarak azalmaktadır.

Tablo 23. İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Oranı

İşyerinin Yaşı	Toplam Açık İş Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Oranı
0-4	147	4.367	3,3%
5-9	231	5.948	3,7%
10-14	108	3.897	2,7%
15-19	114	4.238	2,6%
20-24	65	2.652	2,4%
25+	86	5.109	1,7%
UŞAK	**751**	**26.210**	**2,8%**

Kaynak: İPTA 2014

İşyerlerinin yaşına göre açık iş oranları incelendiğinde; en yüksek açık iş oranı sırasıyla % 3,7 ile 5-9 yaşındaki işyerleri, % 3,3 ile 0-4 yaşındaki, % 2,7 ile 10-14 yaşındaki, % 2,6 ile 15-19 yaşındaki, % 2,4 ile 20-24 yaşındaki ve % 1,7 ile 25 ve üzeri yaşındaki işyerleri izlemektedir. 5-9 yaşındaki işyerleri ayrıca toplam çalışan sayısı ile açık iş sayısında da ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 24. Sektörlere ve İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş verme Oranı

Sektörler	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	Genel Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%		33,3%	0,0%	0,0%	12,5%
İmalat	30,4%	27,6%	29,8%	40,8%	36,1%	28,6%	31,8%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı			0,0%		0,0%		0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme	50,0%	0,0%					25,0%
İnşaat	18,2%	3,8%	30,0%	15,4%	0,0%	25,0%	13,8%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	27,3%	34,5%	15,2%	15,2%	36,8%	29,4%	24,3%
Ulaştırma ve depolama	28,6%	10,0%	11,1%	50,0%	0,0%	40,0%	19,4%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	40,0%	50,0%	10,0%	0,0%	25,0%	50,0%	31,9%
Bilgi ve iletişim				0,0%			0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%					0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri				0,0%		0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	16,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	10,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	33,3%	0,0%		0,0%		13,3%
Eğitim	0,0%	20,0%	16,7%	0,0%	0,0%	0,0%	9,7%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	33,3%	66,7%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	46,2%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor			0,0%		100,0%		50,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%		0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**23,9%**	**24,5%**	**20,4%**	**23,8%**	**28,1%**	**28,5%**	**24,4%**

Kaynak: İPTA 2014

Sektörlere ve işyerlerinin yaşına göre açık iş verme oranları incelendiğinde; il genelinde en yüksek açık iş verme oranı % 28,5 ile 25 ve üzeri yaşındaki işyerlerinde ve bu yaştaki işyerleri içinde en yüksek % 100 oran ile "İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri" sektöründe ve en düşük açık iş verme oranı % 20,4 ile 25 ve üzeri yaşındaki işyerlerinde ve

bu yaştaki işyerleri içinde en düşük % 10 oran ile "Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri" sektöründe görülmektedir." İmalat" sektöründe her yaştan işyerlerinde il ortalamasının üzerinde açık iş verme oranı ile "Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı" sektöründe de her yaşta işyerinden farklı oranlarda açık iş alındığı dikkat çekmektedir.

Tablo 25. Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	239	9131	31,8%	2,5%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	159	5720	21,2%	2,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	123	3478	16,3%	3,4%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	110	1837	14,6%	5,6%
Hizmet Ve Satış Elemanları	70	2302	9,4%	3,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	42	1555	5,6%	2,7%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	8	1688	1,1%	0,5%
Yöneticiler	0	437	0,0%	0,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	62	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**751**	**26210**	**100,0%**	**2,8%**

Kaynak: İPTA 2014

Meslek gruplarına göre açık iş oranlarına bakıldığında ise, “Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar” meslek grubu açık iş dağılımında ilk sırada yer almasına rağmen açık iş oranı sıralamasında altıncı sırada yer almaktadır. En fazla açık iş oranı %5,6 oranı ile “Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar” ve % 3,4 oranı ile “Nitelik Gerektirmeyen Meslekler” meslek gruplarında görülmektedir. "Yöneticiler ve "Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları" meslek gruplarında açık iş verilmediğinden açık iş oranı oluşmamıştır.

Tablo 26. Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı

Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Dağılımı
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	91	12,1%
Open End Makinesi Operatörü	86	11,4%
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	56	7,4%
Beden İşçisi (Genel)	47	6,3%
Beden İşçisi (İnşaat)	40	5,3%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	35	4,6%
Garson (Servis Elemanı)	26	3,5%
Şoför-Yük Taşıma	21	2,9%
Süt Ve Süt Ürünleri İşlemecisi	21	2,8%
Satış Danışmanı	20	2,6%
Elyaf Değerlendirici	18	2,4%
Deri İşçisi	17	2,2%
Ön Muhasebeci	15	2,0%
Hemşire	13	1,7%
Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil	11	1,5%
Yün Yıkama İşçisi (Elle) (Niteliksiz)	11	1,5%
Muhasebeci	10	1,3%
Boya Renk İşçisi	8	1,1%
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	7	1,0%
Reyon Görevlisi	7	1,0%
Diğer	191	25,4%
Genel Toplam	**751**	**100%**

Kaynak: İPTA 2014

Mesleklere göre açık işlere bakıldığında; Uşak'ta 91 kişi ve % 12,1 oran ile en fazla açık işin Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, 86 kişi %11,4 oran ile Open End Makinesi Operatörü ve 86 kişi % 7,4 oran ile Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı mesleklerinde olduğu görülmektedir.

Grafik 6. Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı

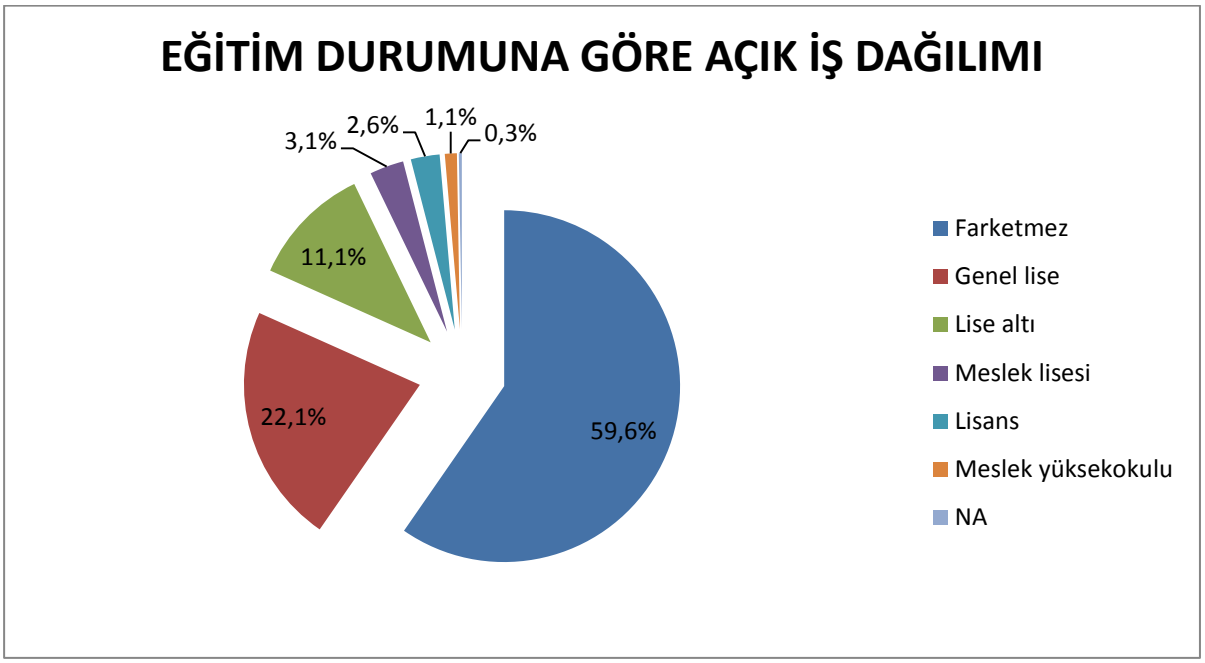

Kaynak: İPTA 2014

İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre açık işlerin % 59,6'sında işverenler istihdam etmeyi düşündükleri kişilerde herhangi bir eğitim düzeyinin önemli olmadığını "Fark etmez" seçeneğini işaretleyerek ifade etmişlerdir. İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına katılan işyeri sahiplerinin en fazla tercih ettiği bir diğer seçenek ise % 22,1 oranı ile "Genel Lise" eğitim düzeyidir. Açık işlerde istenen diğer eğitim düzeylerine bakıldığından işverenlerin % 11,1'i "Lise altı" mezunu, % 3,1'i ise "Meslek Lisesi" , % 2,6'sı "Lisans" ve % 1,1'i ise "Meslek Yüksek Okulu" mezunu eleman istemektedir. Bu grafiğe bakarak eğitim düzeyi arttıkça açık iş dağılımının düştüğü görülebilir.

Grafik 7. Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı

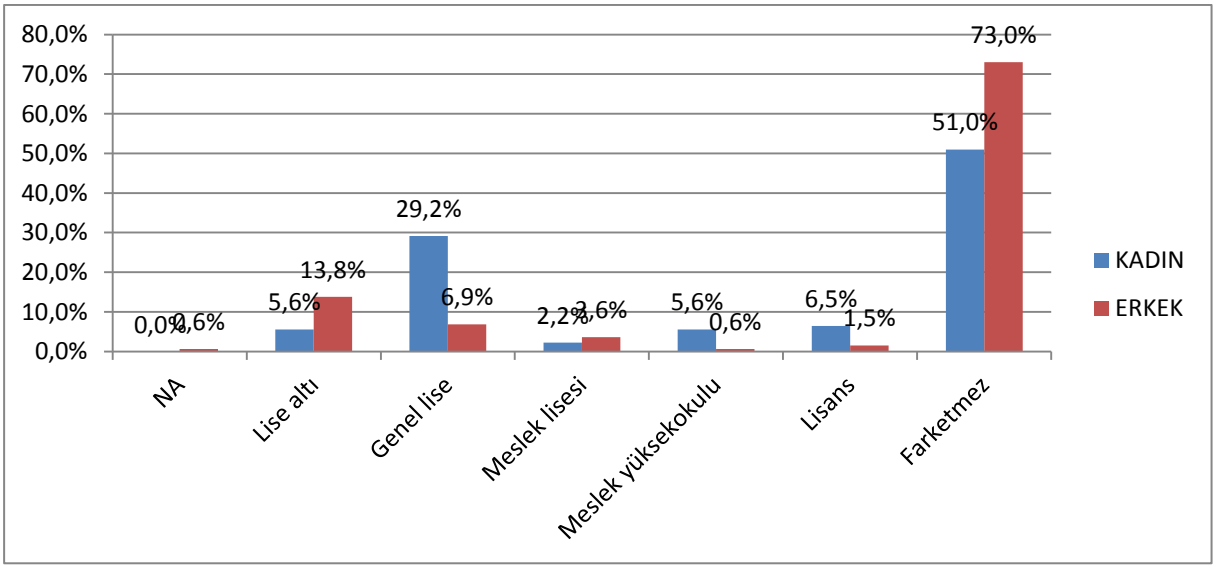

Kaynak: İPTA 2014

Eğitim durumu ve cinsiyete göre açık iş dağılımı incelendiğinde eğitim durumu "Farketmez" seçeneği hem kadınlar hem erkeklerde en yüksek oranda çıkmıştır. Bu seçenek dışında açık iş dağılımı incelenirse; en fazla açık iş kadınlarda % 29,2 ile "Genel lise", erkeklerde % 13,8 ile "Lise altı", en az açık iş kadınlarda % 2,2 ile "Meslek lisesi", erkeklerde % 0,6 ile "Meslek yüksekokulu" olarak görülmektedir. Kadınlarda eğitim düzeyi yükseldiğinde de açık iş dağılımı düşmezken erkeklerde tam tersi görülmektedir.

Tablo 27. İhracat Yapan ve Yabancı Ortaklığı Olan Firmaların Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı

Satır Etiketleri	İharacat yapan Firmaların Açık İş Sayısı	İharacat yapan Firmaların Açık İş Dağılımı	Yabancı Ortaklığı Olan Firmaların Açık İş Sayısı	Yabancı Ortaklığı Olan Firmaların Açık İş Dağılımı	İl Geneli Açık İş Sayısı	İl Geneli Açık İş Dağılımı
Lise altı	44	18,9%	0	0,0%	84	11,1%
Genel lise	9	4,0%	91	93,8%	166	22,1%
Meslek lisesi	6	2,6%	5	5,2%	23	3,1%
Meslek yüksekokulu	4	1,8%	1	1,1%	8	1,1%
Lisans	5	2,3%	0	0,0%	20	2,6%
Farketmez	166	70,5%	0	0,0%	448	59,6%
NA	0	0,0%	0	0,0%	2	0,3%
Genel Toplam	235	100%	97	100,0%	751	100,0%

Kaynak: İPTA 2014

İhracat yapan ve yabancı ortaklığı olan firmaların eğitim durumuna göre açık iş sayısı ve dağılımına bakıldığında il genelinde İhracat yapan firmalardan 235, yabancı ortaklığı olan firmalardan 97 açık iş alınmıştır. Bu firmalardan alınan açık işlerde tercih edilen eğitim durumlarında en yüksek oranlar İhracat yapan firmalarda 166 sayı ve % 70,5 ile "Farketmez", yabancı ortaklığı olan firmalarda 91 sayı ve % 93,8 ile "Genel lise" ve il genelinde ise 448 sayı ve % 59,6 ile "Farketmez" eğitim durumları görülmektedir. En düşük oranlar İhracat yapan firmalarda 4 sayı ve % 1,8 ile "meslek yüksekokulu", yabancı ortaklığı olan firmalarda 1 sayı ve % 1,1 ile "Meslek yüksekokulu" ve il genelinde 2 sayı ve % 0,3 ile "Farketmez" eğitim durumları görülmektedir.

Tablo 28. Eğitim Durumunun Becerilere Göre Dağılımı

Beceri-Eğitim	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksekokulu	Lisans	Farketmez	Genel Toplam
Bilgisayar kullanımı	0,0%	72,0%	22,7%	50,0%	15,4%	0,2%	17,7%
Fazla Mesaiye Kalabilme	39,5%	63,6%	4,4%	50,0%	5,2%	15,1%	28,3%
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	63,0%	79,0%	17,6%	25,0%	32,9%	64,8%	65,3%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	8,6%	8,1%	22,7%	50,0%	16,1%	5,1%	7,5%
İletişim ve İfade Yeteneği	9,9%	63,8%	34,0%	25,0%	56,5%	8,7%	23,3%
İş Ahlakına Sahip Olma	49,4%	71,3%	42,8%	12,5%	20,8%	34,2%	44,0%
Proje Tabanlı Çalışma	8,6%	54,7%	4,4%	25,0%	53,5%	1,4%	15,7%
Satış ve Pazarlama Becerisi	0,0%	55,9%	4,4%	0,0%	5,2%	2,5%	14,1%
Seyahat Edebilme Esnekliği	2,5%	0,0%	0,0%	12,5%	0,0%	4,3%	3,0%
Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Be	25,9%	62,2%	38,4%	37,5%	21,0%	8,2%	23,7%
Takım Çalışması	29,6%	72,0%	42,8%	37,5%	5,2%	31,1%	40,0%
Yabancı Dil	0,0%	0,0%	0,0%	12,5%	10,1%	0,0%	0,4%
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	67,9%	77,8%	95,6%	100,0%	83,4%	64,2%	69,8%
Genel Toplam	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Kaynak: İPTA 2014

Eğitim durumunun becerilere göre dağılımına bakıldığında her eğitim düzeyinde en yüksek oranlar "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe" , "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik" ve "İş Ahlakına Sahip Olma" becerilerinde görülürken, en düşük oranlar "Yabancı Dil", "Seyahat Edebilme Esnekliği" ve "Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)" becerilerinde görülmektedir. "Yabancı Dil" becerisinin sadece Meslek yüksekokulu ve Lisans mezunlarında gerekli görülmesi dikkat çekmektedir.

Grafik 8. Açık İşlerin Becerilere Göre Dağılımı

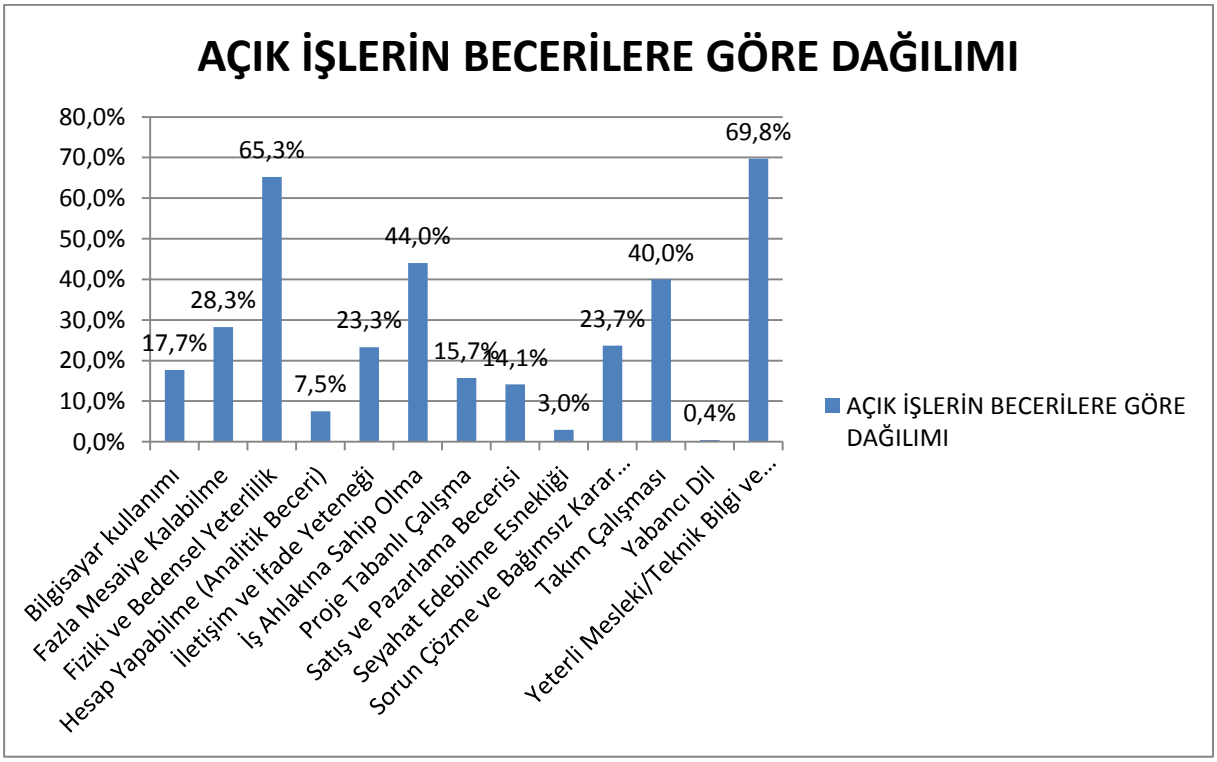

Kaynak: İPTA 2014

Açık işlerin becerilere göre dağılımı incelendiğinde; en yüksek oranda istenilen becerilerin %69,8 ile "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe" ve %65,3 ile "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik" becerileri olduğu, en düşük oranda istenilen becerilerin % 0,4 ile "Yabancı Dil" ve % 3 ile "Seyahat Edebilme Esnekliği" becerileri olduğu görülmektedir.

Grafik 9. Beceriler ve Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı

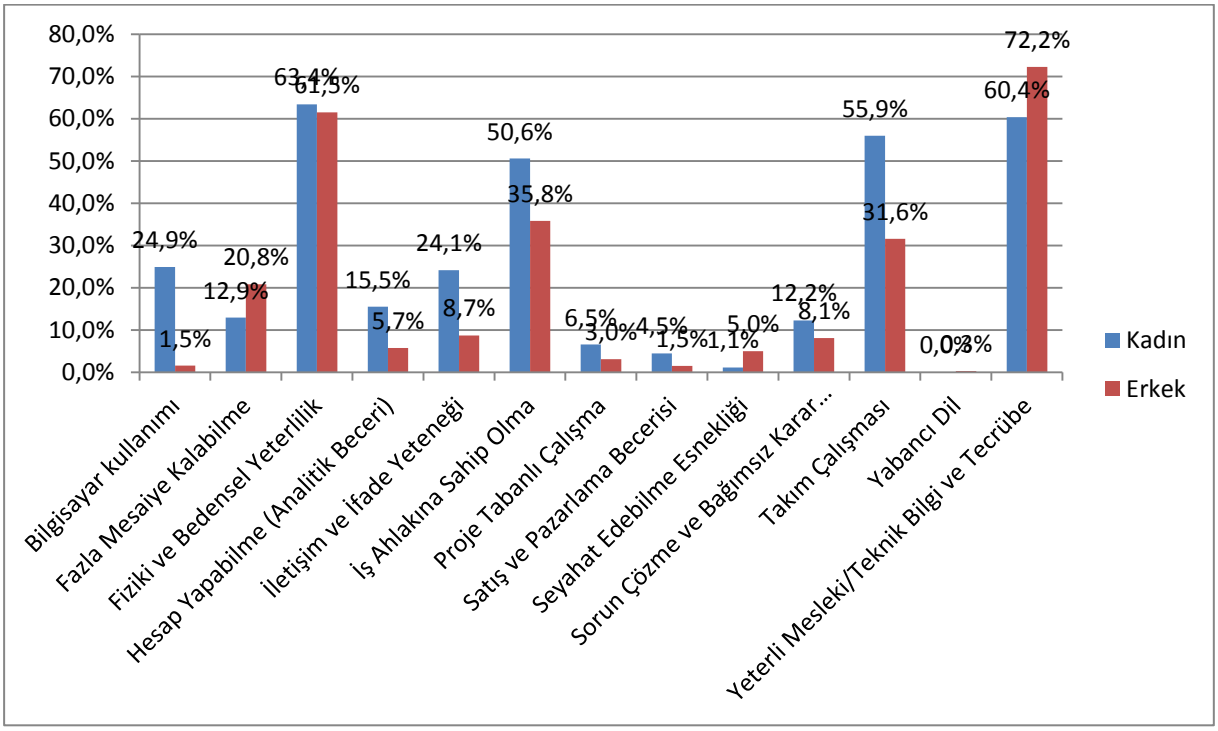

Kaynak: İPTA 2014

Beceriler ve cinsiyete göre açık iş dağılımına bakıldığında, açık işlerde kadınlarda; en çok istenen beceri % 63,4 ile "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik" ve % 60,4 ile "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe" becerileri, en düşük oranda istenilen becerilerin % 0 ile "Yabancı Dil" ve % 1,1 ile "Seyahat Edebilme Esnekliği" becerileri olduğu, erkeklerde ise en çok istenen beceri %72,2 ile "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe" ve % 61,5 ile "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik" becerileri, en düşük oranda istenilen becerilerin % 0,3 ile "Yabancı Dil" ve % 1,5 ile "Bilgisayar kullanımı" ve "Satış ve Pazarlama Becerisi" becerileri olduğu görülmektedir. "Yabancı Dil" hem kadınlarda hem erkeklerde en az istenen beceri iken, en çok istenen beceriler cinsiyete göre değişiklik göstermektedir.

Tablo 29. Mesleklerin Becerilere Göre Dağılımı

MESLEKLER	Bilgisayar kullanımı	Fazla Mesaiye Kalabilme	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	İş Ahlakına Sahip Olma	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Seyahat Edebilme Esnekliği	Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki/ Teknik Bilgi ve Tecrübe
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Open End Makinesi Operatörü	0,0%	32,5%	48,2%	3,6%	15,7%	59,0%	2,4%	0,0%	0,0%	26,5%	53,0%	0,0%	55,4%
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	0,0%	16,7%	66,7%	18,5%	0,0%	40,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	31,5%	0,0%	90,7%
Beden İşçisi (Genel)	0,0%	4,4%	79,9%	0,0%	4,4%	4,4%	0,0%	0,0%	0,0%	22,0%	8,8%	0,0%	15,7%
Beden İşçisi (İnşaat)	0,0%	0,0%	97,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	29,5%	0,0%	70,5%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	0,0%	0,0%	3,0%	0,0%	0,0%	33,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Garson (Servis Elemanı)	0,0%	50,8%	77,1%	8,0%	44,6%	30,9%	8,0%	8,0%	8,0%	26,3%	30,9%	0,0%	49,2%
Şoför-Yük Taşıma	0,0%	40,4%	51,2%	4,8%	0,0%	40,6%	0,0%	9,7%	50,8%	4,8%	10,0%	0,0%	84,4%
Süt Ve Süt Ürünleri İşlemecisi	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Satış Danışmanı	16,8%	31,2%	57,2%	10,4%	5,2%	20,8%	0,0%	15,6%	0,0%	10,4%	0,0%	0,0%	79,2%
Elyaf Değerlendirici	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	5,7%	62,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	56,6%	0,0%	62,2%
Deri İşçisi	0,0%	43,8%	75,0%	0,0%	0,0%	31,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	43,8%	0,0%	100,0%
Ön Muhasebeci	86,2%	6,9%	21,7%	70,7%	13,8%	29,8%	0,0%	0,0%	0,0%	6,9%	22,2%	0,0%	70,7%
Hemşire	38,5%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	61,5%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	61,5%
Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil	0,0%	0,0%	72,7%	0,0%	36,4%	45,5%	0,0%	0,0%	0,0%	36,4%	27,3%	0,0%	36,4%
Yün Yıkama İşçisi (Elle) (Niteliksiz)	0,0%	36,4%	100,0%	0,0%	36,4%	36,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	36,4%	0,0%	100,0%
Muhasebeci	89,2%	10,8%	21,7%	54,2%	21,7%	21,7%	21,7%	10,8%	21,7%	21,7%	32,5%	10,8%	89,2%
Boya Renk İşçisi	0,0%	0,0%	62,5%	12,5%	0,0%	37,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	57,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	14,3%
Reyon Görevlisi	28,6%	14,3%	57,1%	0,0%	0,0%	42,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	28,6%	0,0%	42,9%
Kazan Ateşçisi/Buhar Kazanı Operatörü	0,0%	0,0%	66,7%	0,0%	0,0%	66,7%	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%	66,7%	0,0%	100,0%
Sıhhi Tesisatçı/Isıtma Ve Sıhhi Tesisatçı	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%

Kaynak: İPTA 2014

Mesleklerin becerilere göre dağılımı incelendiğinde; tüm mesleklerde "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe" ile "İş Ahlakına Sahip Olma" olmazsa olmaz görülürken en az istenen beceri olarak da "Yabancı Dil" dikkat çekmektedir. En fazla açık işin alındığı "Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı" mesleğinde "Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)" , "Seyahat Edebilme Esnekliği" ve Muhasebeci becerilerine hiç ihtiyaç duyulmazken diğer tüm becerilerde %100 oranı görülmektedir. "Yabancı Dil" mesleğinde en az % 10,8 ile" Fazla Mesaiye Kalabilme" ve "Yabancı Dil" becerileri, en çok %89,2 ile "Bilgisayar kullanımı" ve "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe"becerileri istenmekle beraber tabloda yer alan meslekler içinde tüm becerilerin farklı oranlarda da olsa olması gerektiği belirtilen tek mesleğin Muhasebeci olduğu görülmektedir.

Tablo 30. İhracat Yapan Firmalarda Açık İşlerin Becerilere Göre Dağılımı

Beceriler	İhracat yapan Firmaların Açık İş Sayısı	İhracat Yapan Firmaların Beceri Dağılımı	Toplam Açık İş Sayısı	Beceri Dağılımı
Bilgisayar kullanımı	8	3,5%	133	17,7%
Fazla Mesaiye Kalabilme	49	20,7%	212	28,3%
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	144	61,3%	490	65,3%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	20	8,4%	56	7,5%
İletişim ve İfade Yeteneği	23	9,8%	175	23,3%
İş Ahlakına Sahip Olma	74	31,7%	331	44,0%
Proje Tabanlı Çalışma	4	1,8%	118	15,7%
Satış ve Pazarlama Becerisi	1	0,4%	106	14,1%
Seyahat Edebilme Esnekliği	1	0,4%	22	3,0%
Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	36	15,4%	178	23,7%
Takım Çalışması	83	35,2%	300	40,0%
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	144	61,2%	524	69,8%
Genel Toplam	**235**	**100,0%**	**751**	**100,0%**

Kaynak: İPTA 2014

İhracat yapan firmaların açık işlerinde tercih ettiği becerilere göre dağılımına bakılırsa; %61,2 ile "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe" ve %61,3 ile "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik" en yüksek oranda istenilen becerilerdir. Bu beceriler İl genelinde de en yüksek oranda tercih edilmektedir. "Seyahat Edebilme Esnekliği" becerisi de hem ihracat yapan firmalarca hem de il genelinde verilen açık işlerde en az tercih edilen beceri olarak dikkat çekmektedir.

Grafik 10. Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

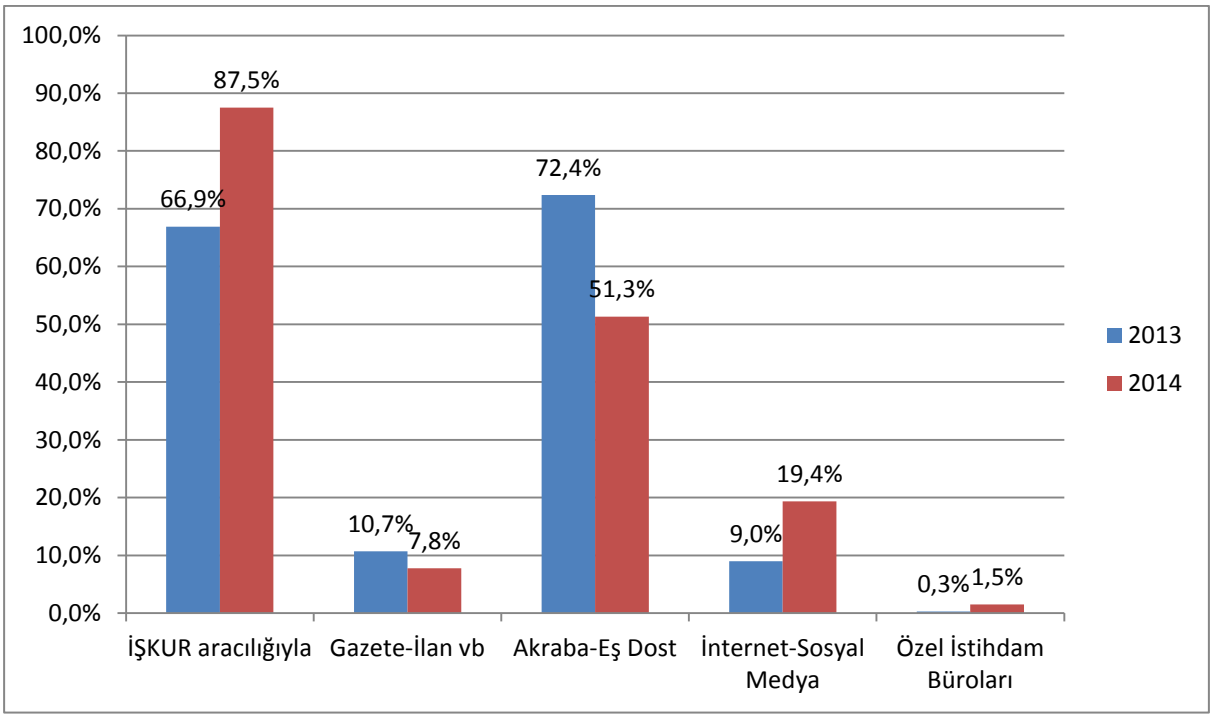

Kaynak: İPTA 2014

Açık iş belirten işyerlerinin arama kanallarına bakıldığında; ilk üç sırada İşkur, Akraba Eş-Dost ve İnternet Sosyal Medya yer almaktadır. Son iki sırada ise Gazete İlan vb. ile Özel İstihdam Büroları görülmektedir. 2013 Yılında arama kanallarında %72,4 oranında birinci sırada yer alan Akraba Eş-Dost aracılığı, 2014 yılında %87,5 oranı ile yerini İşkur aracılığına bırakmıştır. 2013 Yılına oranla 2014 yılında arama kanallarından İşkur, İnternet Sosyal Medya ve Özel İstihdam Büroları oranı yükselmişken, Gazete İlan vb. ile Akraba Eş-Dost aracılığı oranlarında düşüş görülmüştür.

Tablo 31. Sektörlere Göre Arama Kanallarının Dağılımı

Sektörler	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
Madencilik ve taş ocakçılığı	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
İmalat	85,8%	9,5%	65,3%	3,2%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	78,1%	2,7%	58,9%	13,7%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	88,2%	10,8%	57,8%	2,9%	2,0%
Ulaştırma ve depolama	100,0%	0,0%	16,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	89,7%	6,9%	58,6%	3,4%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	50,0%	0,0%	66,7%	16,7%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	1,2%
Eğitim	40,0%	0,0%	40,0%	20,0%	0,0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	92,0%	32,0%	36,0%	76,0%	32,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	87,5%	7,8%	51,3%	19,4%	1,5%

Kaynak: İPTA 2014

İşyeri sektörlerine göre arama kanallarına bakıldığında; %100 oranla Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Ulaştırma ve

Depolama Faaliyetleri, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve Kültür sanat Eğlence, Dinlence ve Spor Faaliyetlerindeki sektörler İşkur aracılığını tercih ettikleri görülmektedir. İşkur aracılığını %92 oranla İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, 89,2 oranla Konaklama ve Yiyecek Faaliyetleri, %88,2 oranla Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı ve %85,8 oranla İmalat sektörünün izlediği görülmektedir. İşkur aracılığının en düşük olduğu sektörler ise; %50 oranı ile Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ile %40 oranında Eğitim sektörüdür.

Tablo 32. Açık İşlerin Eğitim Durumunun Arama Kanallarına Göre Dağılımı

	İşkur aracılığıyla	Gazete-İlan vb	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
Lise altı	100,0%	14,8%	70,4%	0,0%	0,0%
Genel lise	91,1%	5,4%	20,1%	61,5%	0,7%
Meslek lisesi	95,6%	34,0%	8,8%	55,3%	34,0%
Meslek yüksekokulu	87,5%	0,0%	25,0%	0,0%	0,0%
Lisans	79,9%	0,0%	72,3%	31,0%	5,2%
Farketmez	83,7%	6,5%	60,9%	5,4%	0,2%
Genel Toplam	**87,5%**	**7,8%**	**51,3%**	**19,4%**	**1,5%**

Kaynak: İPTA 2014

Açık işlerin eğitim durumunun arama kanallarına göre; İşkur aracılığını kullanan işyerlerinin açık iş taleplerindeki eğitim durumlarının %100'nün Lise altı eğitim, %95,6'sının Meslek Lisesi, %91,1'nin Genel Lise, %87,5'nin Meslek Yüksek Okulu, %79,9'unun Lisans olduğu görülmektedir. Farketmez diye belirtilen oran ise %83,7'dir. Gazete İlan vb. arama kanalı kullanılan açık işlerde eğitim durumu en fazla %34 oranla Meslek Lisesi, Akraba-Eş Dost Aracılığında en yüksek %70 oranla Lise altı, İnternet Sosyal Medya Aracılığında en yüksek %61,5 ile Genel Lise ve Özel İstihdam Bürolarını tercih edenlerde de en yüksek oran %34 ile Meslek Lisesi görülmektedir.

Tablo 33. Açık İşlerin Arama Kanalına Göre Dağılımı

Arama Kanalı	Yabancı Ortaklığı Olan Firmalar	İhracat Yapan Firmalar	İl Geneli
İşkur aracılığıyla	100%	88,5%	87,5%
Gazete-İlan vb	0%	4,0%	7,8%
Akraba-Eş Dost	0%	68,7%	51,3%
İnternet-Sosyal Medya	98,9%	4,8%	19,4%
Özel İstihdam Büroları	0%	0,4%	1,5%
Genel Toplam	**100%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPTA 2014

Yabancı ortaklığı olan işyerleri açık işlerini %100'lük oranla İşkur aracılığı ile yaparken %98,9 oranında da İnternet Sosyal Medya aracılığını kullanmaktadır. Yabancı ortaklığı olan

işyerlerinin İşkur ve İnternet Sosyal Medya dışında aracı kullanmadığı görülmektedir. İhracat yapan işyerlerindeki durum ise; %85,5 oranında yine İşkur aracılığını, %68,7 oranında da Akraba Eş Dost aracılığını tercih etmişlerdir.

Tablo 34. Teşvikten Yararlanan İşyerlerinin Arama Kanalına Göre Dağılımı

Arama Kanalları	Evet	Hayır	Genel Toplam
İşkur aracılığıyla	87,8%	75,1%	83,8%
Gazete-İlan vb.	9,6%	6,7%	8,6%
Akraba-Eş Dost	50,9%	58,1%	53,8%
İnternet-Sosyal Medya	9,7%	6,8%	8,7%
Özel İstihdam Büroları	2,4%	1,8%	2,1%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPTA 2014

Teşvikten yararlanan işyerlerinin arama kanallarına bakıldığında; en yüksek %87,8 Evet oranı ile İşkur aracılığını kullanırken % 50,9 oranında da Akraba Eş Dost aracılığını kullanmaktadır. En düşük oranda Evet ise % 2,4 ile Özel İstihdam Bürolarında görünmektedir. Genel toplamda da farklı oranlarda da olsa aynı sıralama görülmektedir. İşkur aracılığıyla eleman temin edilmesinde kuşkusuz 6111 sayılı Kanunun büyük oranda etkili olduğu söylenebilir.

Tablo 35. İşkur Hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

Arama Kanalları	Evet	Hayır	Genel Toplam	Evet	Hayır	Genel Toplam
İşkur aracılığıyla	569	88	657	93,9%	60,7%	87,5%
Gazete-İlan vb	55	3	58	9,1%	2,1%	7,8%
Akraba-Eş Dost	291	94	386	48,0%	65,2%	51,3%
İnternet-Sosyal Medya	133	13	145	21,9%	8,8%	19,4%
Özel İstihdam Büroları	11		11	1,8%	0,0%	1,5%
Genel Toplam	**606**	**145**	**751**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPTA 2014

Arama Kanallarının İşkur hizmetlerinden yararlanma durumuna göre dağılımında il genelinde alınan 606 açık işin; 569 sayı ve % 93,9 ile İşkur aracılığıyla, 291 sayı ve % 48 ile Akraba-Eş Dost, 133 sayı ve % 21,9 ile İnternet-Sosyal Medya, 55 sayı ve % 9,1 ile Gazete-İlan vb. ve 11 sayı ve %21,9 ile Özel İstihdam Büroları arama kanalları ile arandığı görülmektedir. En yüksek oran da Evet %93,9 ile İşkur aracılığıyla, hayır ise %65,2 ile Akraba-Eş Dost arama kanalında görülmektedir.

Tablo 36. İşkur Hizmetlerinden Yararlanan ve Açık İş Talebi veren İşyerlerinin Arama Kanallarına Göre Açık İş Dağılımı

Arama Kanalları	Toplam Açık Is Sayısı	Açık İş Dağılımı
İşkur aracılığıyla	569	93,9%
Gazete-İlan vb	55	9,1%
Akraba-Eş Dost	291	48,0%
İnternet-Sosyal Medya	133	21,9%
Özel İstihdam Büroları	11	1,8%
Genel Toplam	**606**	**100,0%**

Kaynak: İPTA 2014

İşkur hizmetlerinden yararlanan işyerleri 606 açık iş talebi vermiştir. Bu taleplerde ; % 93,9 ile İşkur aracılığı, % 48 ile Akraba-Eş Dost, % 21,9 ile İnternet-Sosyal Medya, % 9,1 ile Gazete-İlan vb. ve % 21,9 ile Özel İstihdam Büroları arama kanallarından faydalanılmıştır.

Tablo 37. Mesleklere Göre Arama Kanallarının Dağılımı

MESLEKLER	İşkur aracılığıyla	Gazete-İlan vb	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Open End Makinesi Operatörü	80,7%	6,0%	83,1%	0,0%	0,0%
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	77,8%	0,0%	68,5%	9,3%	0,0%
Beden İşçisi (Genel)	78,0%	0,0%	28,6%	0,0%	0,0%
Beden İşçisi (İnşaat)	88,5%	0,0%	70,5%	0,0%	0,0%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	66,3%	0,0%	63,3%	33,7%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	86,2%	17,1%	86,2%	0,0%	0,0%
Şoför-Yük Taşıma	95,2%	0,0%	34,2%	0,0%	0,0%
Süt Ve Süt Ürünleri İşlemecisi	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Satış Danışmanı	94,8%	31,2%	41,6%	0,0%	0,0%
Elyaf Değerlendirici	67,9%	5,7%	94,3%	0,0%	0,0%
Deri İşçisi	100,0%	43,8%	81,3%	0,0%	0,0%
Ön Muhasebeci	100,0%	14,8%	36,0%	7,6%	7,6%
Hemşire	100,0%	61,5%	0,0%	100,0%	61,5%
Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil	100,0%	27,3%	45,5%	0,0%	0,0%
Yün Yıkama İşçisi (Elle) (Niteliksiz)	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Muhasebeci	89,2%	0,0%	21,7%	0,0%	0,0%
Boya Renk İşçisi	100,0%	0,0%	12,5%	0,0%	0,0%
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	100,0%	42,9%	14,3%	0,0%	0,0%
Reyon Görevlisi	85,7%	0,0%	28,6%	14,3%	0,0%

Kaynak: İPTA 2014

Mesleklere göre arama kanallarından en çok tercih edilenler incelendiğinde il genelinde en fazla açık iş olan ilk üç meslekte; "Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı" mesleğinde % 100 oran ile İşkur aracılığıyla ve İnternet-Sosyal Medya, "Open End Makinesi Operatörü"

mesleğinde % 83,1 oran ile Akraba-Eş Dost, "Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı" % 77,8 oran ile İşkur aracılığıyla arama kanalları en yüksek oranda tercih edilen arama kanalları olarak görülmektedir. Sadece "Ön Muhasebeci" mesleğinde %7,6 ile % 100 arasında değişen oranlarda her arama kanalının tercih edilmesi dikkat çekmektedir.

Tablo 38. Açık İşlerin Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	Açık İş Sayıları				
Sektörler	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0	5	0,0%	100,0%	5
İmalat	48	172	13,3%	48,0%	358
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	0	0	0,0%	0,0%	5
İnşaat	2	78	2,7%	90,4%	86
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	14	50	13,7%	47,1%	105
Ulaştırma ve Depolama	3	19	12,0%	68,0%	28
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	6	17	17,2%	48,3%	35
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	0	3	0,0%	50,0%	7
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1	0	1,2%	0,0%	92
Eğitim	2	0	40,0%	0,0%	5
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	16	1	64,0%	4,0%	25
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	0	1	0,0%	100,0%	1
Genel Toplam	**93**	**345**	**12,4%**	**45,9%**	**751**

Kaynak: İPTA 2014

Açık işlerin sektörlere ve cinsiyete göre dağılımını gösteren tabloda; hem kadın hem erkek açık iş sayısında ilk sırada İmalat Sektörü bulunmaktadır. En fazla açık iş olan İmalat Sektöründeki kadın açık iş oranı %13,3 ile 48 açık iş, aynı sektörde erkek açık iş oranı %48 ile 172 açık iş olarak görülmektedir. Kadın açık işlerde ikinci sıradaki sektör %64 oran ve 16 açık iş ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, üçüncü sırada ise yine hem erkek hem kadın açık sayısında ortak sektör olarak Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörü bulunmaktadır. Bu sektördeki kadın açık iş oranı %13,7 ve 14 açık iş, erkek açık iş oranı da %47,1 ve 50 açık iş olarak yer almaktadır. Erkek açık iş ve sektör dağılımında ikinci sırada %90,4 oran ve 78 açık iş ile İnşaat sektörü görülmektedir. Sektörlere göre cinsiyet dağılımında; Madenler ve Taş Ocakçılığı(İş Kanununa göre kadınlar çalıştırılamaz),Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ve Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor faaliyetleri sektöründe kadın açık iş bulunmazken, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve Eğitim sektöründe erkek açık iş sayısı bulunmamaktadır.

Tablo 39. Açık İşlerin Meslek Grubuna ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	12	3	10,7%	2,9%	110
Hizmet Ve Satış Elemanları	17	18	23,9%	25,5%	70
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	9	64	7,3%	52,2%	123
Profesyonel Meslek Mensupları	15	7	35,6%	17,4%	42
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	13	128	8,5%	80,7%	159
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Prof. Meslek Mensupları	3	4	37,0%	50,4%	8
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	24	120	10,0%	50,2%	239
Genel Toplam	**93**	**345**	**12,4%**	**45,9%**	**751**

Kaynak: İPTA 2014

Açık işlerin meslek gruplarına ve cinsiyetlerine göre dağılımını gösteren tabloda; kadın açık iş sayısında Tesis Makine Operatörleri ve Montajcılar ilk sırada yer alırken aynı meslek grubu erkek açık iş sıralamasında ikinci sırada yer almaktadır. Kadın açık işlerde ikinci sıradaki meslek grubu %23 oran ve 17 açık iş ile Hizmet ve Satış Elemanları üçüncü sırada ise %35,6 oran ve 15 açık iş ile Profesyonel Meslek Mensupları bulunmaktadır. Erkek açık ve meslek grupları dağılımında ise; ilk sırada %80 oran ve 128 açık iş ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, ikinci sırada %50,2 oran ve 120 açık iş ile kadın açık işlerde birinci sırada olan Tesis Makine Operatörleri ve Montajcılar ve üçüncü sırada ise %52,2 oran ve 64 açık iş ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu bulunmaktadır. Kadın açık iş sayısında son sırada %37 oran ve 3 açık iş sayısı ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları iken, erkek açık iş sayısında son sırada %2,9 oran ve 3 açık iş ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar Meslek Grubu yer almaktadır.

Tablo 40. Açık İşlerin Mesleklere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslekler	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Genel Toplam
OPEN END MAKİNESİ OPERATÖRÜ	17	36	19,3%	42,2%	86
DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI		14	0,0%	25,9%	56
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)		13	0,0%	27,2%	47
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)		40	0,0%	100,0%	40
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)		34	0,0%	97,0%	35
GARSON (SERVİS ELEMANI)	1	8	4,6%	32,1%	26
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA		21	0,0%	100,0%	21
SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ İŞLEMECİSİ		21	0,0%	100,0%	21
SATIŞ DANIŞMANI	13	1	63,6%	5,2%	20
ELYAF DEĞERLENDİRİCİ	10	2	56,6%	11,3%	18
DERİ İŞÇİSİ		16	0,0%	93,8%	17
ÖN MUHASEBECİ	11	2	70,8%	14,9%	15
HEMŞİRE	5		38,5%	0,0%	13
TARAK MAKİNESİ OPERATÖRÜ-TEKSTİL		6	0,0%	54,5%	11
YÜN YIKAMA İŞÇİSİ (ELLE) (NİTELİKSİZ)	4		36,4%	0,0%	11
MUHASEBECİ	2	2	21,7%	21,7%	10
BOYA RENK İŞÇİSİ		8	0,0%	100,0%	8
BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	4		57,1%	0,0%	7
REYON GÖREVLİSİ		2	0,0%	28,6%	7
KAZAN ATEŞÇİSİ/BUHAR KAZANI OPERATÖRÜ		6	0,0%	100,0%	6
Genel Toplam	**93**	**345**	**12,4%**	**45,9%**	**751**

Kaynak: İPTA 2014

Açık işlerin mesleklere ve cinsiyete göre dağılımını gösteren tablodan da görüldüğü gibi; kadınlarda en fazla açık iş olan meslekler %19,3 oranında ve 17 açık iş ile Open End Makinesi Operatörü, %63,6 oranında ve 13 açık iş ile Satış Danışmanı Mesleği ile %70,8 oranı ve 11 açık iş ile Ön Muhasebeci Mesleğinde görülmektedir. Beden İşçici (İnşaat) mesleğindeki açık iş sayısı olan 40 açık işin tamamının erkek olduğu, kadınlarda birinci sırada olan Open End Operatörünün erkeklerde %42,2 oran ve 36 açık iş ile ikinci sırada olduğu, üçüncü sırada da Kaynakçı (Oksijen - Elektrik) mesleğinin %97 oranında 34 açık iş ile yer aldığı görülmektedir. Açık iş belirtilen 20 meslekten Hemşire, Yün Yıkama İşçisi(Elle-Niteliksiz) ve Bobin Katlama-Büküm Makine Operatörü Mesleklerinde erkek açık iş görülmemektedir.

Tablo 41. Kreş İmkanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerinin Cinsiyet Dağılımı

	Açık İşi Olan İş Yeri Sayısı			
İşyeri Sayısı	Kadın	Erkek	Farketmez	Genel Toplam
Kreş İmkanı Olan İş Yeri Sayısı	1	0	1	2
Açık İşi Olan İş Yeri Sayısı	33	100	62	196
Kreş İmkanı Olan İş Yeri Sayısı	50%	0,0%	50%	100%
Açık İşi Olan İş Yeri Sayısı	17,1%	51,0%	31,4%	100%

Kaynak: İPTA 2014

Kreş imkanı olan işyerlerinin cinsiyete göre açık iş dağılımda; Kadın tercih eden işyerlerinin 1 açık iş ile kreş imkanı olan işyerlerinin verdiği açık işin % 50'si ve toplam açık işin % 17,1'i olduğu görülmekte iken, erkek tercih eden kreş imkanı olan işyerlerinin açık işi görülmemektedir. Herhangi bir cinsiyet ayrımına gerek duymayan ve "Farketmez" tercih eden işyerlerinin 1 açık iş ile kreş imkanı olan işyerlerinin verdiği açık işin % 50'si ve toplam açık işin % 31,4' ü olduğu görülmektedir.

Tablo 42. Servis ve Açık İş Olan İşyerlerinin Açık İş Dağılımı

Satır Etiketleri	Kreş ve Servis İmkanı Olan İşyerlerinin Açık İş Sayısı	İl Geneli Açık İş Sayısı	Kreş ve Servis İmkanı Olan İşyerlerinin Açık İş Sayısı	İl Geneli Açık İş Sayısı
Kadın	0	93	0%	12,4%
Erkek	0	345	0%	45,9%
Farketmez	5	312	100%	41,6%
Genel Toplam	5	751	100%	100,0%

Kaynak: İPTA 2014

Kreş ve servis imkanı olan işyerlerinin açık iş dağılımında ise tablodan şu yorumlar elde edilebilir. Kreş ve servis imkanı olan işyerleri herhangi bir cinsiyet ayrımına gerek duymayan ve "Farketmez" seçeneğinde 5 açık iş talebinde bulunmuştur. Kadın ve erkek tercihlerinde ise açık iş talebi görülmemektedir. Farketmez seçeneğinde il genelinde 312 açık iş toplam açık işin % 41,6' sını oluşturmaktadır.

Tablo 43. Cinsiyete Göre Açık İş Oranı

Satır Etiketleri	Toplam Açık İş Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Oranı
Kadın	93	6.661	1,4%
Erkek	345	19.549	1,8%
Genel Toplam	751	26.210	2,9%

Kaynak: İPTA 2014

Cinsiyete göre açık iş oranı tablosunun incelendiğinde; 751 olan genelleştirilmiş toplam açık iş sayısının %1,4'lük oran ve 93 açık iş ile kadın ve %1,8'lik oran ve 345 açık iş ile de erkeklerde olduğu görülmektedir. Genelleştirilmiş açık iş sayısından kadın ve erkek sayıları düşüldüğünde elde edilecek olan 313 sayısı ise açık iş taleplerinde cinsiyet belirtilmeyenler olarak anlaşılmalıdır.

Tablo 44. İllerin Açık İş Oranı

İller	Açık İş Oranı	İller	Açık İş Oranı
ADANA	1,8%	KAHRAMANMARAŞ	2,5%
ADIYAMAN	2,2%	KARABÜK	2,3%
AFYONKARAHİSAR	2,8%	KARAMAN	4,0%
AĞRI	2,7%	KARS	2,9%
AKSARAY	1,2%	KASTAMONU	4,4%
AMASYA	3,4%	KAYSERİ	1,6%
ANKARA	3,0%	KIRIKKALE	2,8%
ANTALYA	3,2%	KIRKLARELİ	4,2%
ARDAHAN	1,7%	KIRŞEHİR	2,5%
ARTVİN	1,5%	KİLİS	1,3%
AYDIN	3,5%	KOCAELİ	3,5%
BALIKESİR	1,4%	KONYA	3,6%
BARTIN	2,5%	KÜTAHYA	3,7%
BATMAN	3,8%	MALATYA	2,1%
BAYBURT	2,0%	MANİSA	2,8%
BİLECİK	3,3%	MARDİN	3,7%
BİNGÖL	1,7%	MERSİN	1,8%
BİTLİS	1,4%	MUĞLA	3,0%
BOLU	2,3%	MUŞ	0,9%
BURDUR	4,4%	NEVŞEHİR	1,0%
BURSA	3,3%	NİĞDE	2,0%
ÇANAKKALE	2,5%	ORDU	3,1%
ÇANKIRI	3,1%	OSMANİYE	2,4%
ÇORUM	2,1%	RİZE	3,7%
DENİZLİ	4,5%	SAKARYA	3,9%
DİYARBAKIR	0,9%	SAMSUN	2,2%
DÜZCE	3,3%	SİİRT	0,3%
EDİRNE	4,2%	SİNOP	6,2%
ELAZIĞ	1,0%	SİVAS	2,5%
ERZİNCAN	2,8%	ŞANLIURFA	1,7%
ERZURUM	1,7%	ŞIRNAK	1,0%
ESKİŞEHİR	3,4%	TEKİRDAĞ	2,4%
GAZİANTEP	2,2%	TOKAT	4,1%
GİRESUN	1,7%	TRABZON	2,5%
GÜMÜŞHANE	3,8%	TUNCELİ	0,5%
HAKKARİ	0,1%	UŞAK	2,9%
HATAY	1,7%	VAN	0,9%
IĞDIR	1,6%	YALOVA	3,9%
ISPARTA	1,1%	YOZGAT	4,7%
İSTANBUL	2,8%	ZONGULDAK	3,3%
İZMİR	3,3%	Genel Toplam	2,8%

Kaynak: İPTA 2014

Türkiye geneli illerin açık iş oranlarını gösteren tabloyu incelediğimizde; Genel ortalamanın %2,8, Uşak İlinin ise %2,9 açık iş oranına sahip olduğu görülmektedir. Bu da Uşak İlinin açık iş oranının Türkiye ortalamasına yakın olduğunu göstermektedir.

Uşak İlinin de yer aldığı TR33 Bölgesindeki illere bakıldığında ise; Manisa ve Afyon'un açık iş oranının Türkiye ortalaması ile aynı oranda olduğu Kütahya'nın ise %3,7'lik açık iş oranına sahip olduğu görülmektedir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamındaki işyerlerine 2012 yılı başından işyeri bilgi formu doldurulduğu döneme kadar hangi mesleklerde eleman temin ederken güçlük çektikleri sorulmuştur. İşyerlerinin işgücü piyasasında eleman bulmada güçlük çektikleri meslekler bize işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır. İşyerlerine yapılan İşgücü Piyasası Talep Araştırması neticesinde farklı mesleklerde 1.609 kişinin temininde güçlük çekildiği bilgisi alınmıştır.

Tablo 45. TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı

İl-Türkiye Karşılaştırması	Uşak		Türkiye	
Sektör	Eleman Sayısı	Oran	Eleman Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	10	0,6%	3.295	1,2%
İmalat	545	33,9%	111.361	39,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1	0,1%	384	0,1%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1	0,1%	377	0,1%
İnşaat	115	7,2%	34.347	12,1%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	191	11,9%	48.979	17,3%
Ulaştırma ve depolama	28	1,7%	9.957	3,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	75	4,7%	21.918	7,8%
Bilgi ve iletişim	3	0,2%	3.631	1,3%
Gayrimenkul faaliyetleri	1	0,1%	1.452	0,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	11	0,7%	8.630	3,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	577	35,9%	18.839	6,7%
Eğitim	11	0,7%	4.027	1,4%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	29	1,8%	7.960	2,8%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2	0,1%	833	0,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	8	0,5%	5.408	1,9%
Genel Toplam	1609	100,0%	282.704	100,0%

Kaynak: İPTA 2014

Uşak'ta temininde en fazla güçlük çekilen mesleklerin bulunduğu ilk iki sektör 577 kişi ve % 35,9 oran ile "İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri" ve 545 kişi ve % 33,9 oran ile " İmalat" sektörleri olarak görülürken Türkiye genelinde bu sıralama 111.361 kişi ve % 39,4 oran ile " İmalat" ve 48.979 kişi ve % 17,3 oran ile " Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı" sektörleri şeklinde ortaya çıkmıştır. Uşak ve Türkiye genelinde % 0,1 oran ile "Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri" ve "Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı" sektörleri temininde en az güçlük çekilen mesleklerin bulunduğu sektörlerdir.

Tablo 46. TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı

UŞAK Geçen Yıl İle Karşılaştırma	2013		2014	
Sektörler	Eleman Sayısı	Oran	Eleman Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	13	1,0%	10	0,6%
İmalat	684	51,9%	545	33,9%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	0,0%	1	0,1%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0	0,0%	1	0,1%
İnşaat	98	7,4%	115	7,2%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	268	20,3%	191	11,9%
Ulaştırma ve depolama	55	4,2%	28	1,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	68	5,2%	75	4,7%
Bilgi ve iletişim	1	0,1%	3	0,2%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0,0%	1	0,1%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	32	2,4%	11	0,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	27	2,1%	577	35,9%
Eğitim	41	3,1%	11	0,7%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	22	1,7%	29	1,8%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	0,0%	2	0,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	8	0,6%	8	0,5%
Genel Toplam	1.317	100,0%	1609	100,0%

Kaynak: İPTA 2014

Uşak'ta 2014 yılında temininde en fazla güçlük çekilen mesleklerin bulunduğu ilk iki sektör 577 kişi ve % 35,9 oran ile "İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri" ve 545 kişi ve % 33,9 oran ile " İmalat" sektörleri olarak görülürken 2013 yılında bu sıralama 684 kişi ve % 51,9 oran ile " İmalat" ve 268 kişi ve % 20,3 oran ile " Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı" sektörleri şeklinde ortaya çıkmıştır. Temininde en az güçlük çekilen mesleklerin bulunduğu sektörler 2014 yılında % 0,1 oran ile "Gayrimenkul Faaliyetleri", "Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri" ve "Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı" sektörleri, 2013 yılında ise % 0,1 oran ile "Bilgi ve İletişim" sektörü olarak görülmektedir. Ayrıca 2013 yılında "Gayrimenkul Faaliyetleri", "Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor", "Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri" ve "Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı" sektörlerinde temininde güçlük çekilme görülmezken 2014 yılında her sektörde temininde güçlük çekilen mesleğe rastlanmıştır.

Tablo 47. TGÇM Eleman Açık İş Meslek Dağılımı

UŞAK		TGÇM Eleman	Açık İş
Meslek Grupları	TGÇM Eleman Sayısı	%	%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	581	36,1%	14,6%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	109	6,8%	9,4%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	129	8,0%	16,3%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	0	0,0%	5,6%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	55	3,4%	21,2%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	253	15,7%	1,1%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	47	2,9%	31,8%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	434	27,0%	0,1%
YÖNETİCİLER	0	0,0%	0,0%
Genel Toplam	1609	100,0%	100,0%

Kaynak: İPTA 2014

Meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen mesleklerin dağılımına bakıldığında; en fazla temininde güçlük çekilen meslekler 581 eleman ve % 36,1 oran ile ilk sırada "Büro Hizmetlerinde çalışan elemanlar", 434 eleman ve % 27 oran ile ikinci sırada "Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar" meslek grubu sıralanmaktadır. En az temininde güçlük çekilen meslekler 47 eleman ve % 2,9 oran ile ilk sırada "Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı profesyonel meslek mensupları" , 55 eleman ve % 3,4 oran ile ikinci sırada " Profesyonel meslek mensupları" meslek grubu sıralanmaktadır. "Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı profesyonel meslek mensupları" açık iş oranında %31,8 ile en yüksek oranda iken temininde güçlük çekilen mesleklerin dağılım oranında en düşük orana sahiptir. Bu meslek grubunda yüksek açık iş oranı ve düşük temininde güçlük oranı arasında ters orantı görülürken "Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar" meslek grubunda % 27 gibi yüksek temininde güçlük oranı ve % 0,1 gibi düşük açık iş oranı arasında ters orantı görülürken "Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su ürünleri çalışanları" meslek grubunda temininde güçlük çekilen meslek bulunmazken % 5,6 oranında açık iş görülmekte, "Yöneticiler" meslek grubunda hem temininde güçlük çekilen meslek hem de açık iş görülmemektedir.

Tablo 48. Eleman Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörlere Göre Sayı ve Oranları

Sektörler	İşveren Sayısı	TGCM İşveren Sayısı	Oran
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	8	3	37,5%
İmalat	299	145	48,4%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	2	1	50,0%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	4	1	25,0%
İnşaat	94	22	23,8%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	183	72	39,5%
Ulaştırma ve Depolama	40	13	33,3%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	56	25	44,7%
Bilgi ve İletişim	1	1	100,0 %
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	3	0	0,0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	3	1	33,3%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	34	7	20,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	17	8	46,7%
Eğitim	31	6	19,4%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	13	10	76,9%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	2	1	50,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	14	6	42,9%
Genel Toplam	**804**	**323**	**40,1%**

Kaynak: İPTA 2014

Uşak'ta ziyaret edilen toplam 804 işyerinin % 40,1' i olan 323 işyeri eleman temininde güçlük çekilen meslek bildirmiştir. Bu işyerlerinin sektörel dağılımına bakıldığında, en fazla

% 100 oranı ile "Bilgi ve İletişim" sektöründeki işyerlerinde görülmektedir. Bu sektörü %76,9 oranı ile "İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri" ve %50 oranı ile "Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı" ve " Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor" sektörlerindeki işyerlerinin takip ettiği görülmektedir. Temininde güçlük çeken işyeri sayılarının sektörel sıralamasında ise 145 işyeri ile "İmalat" sektörü ilk sırada yer alırken "Finans ve Sigorta Faaliyetleri" sektöründe hiçbir işveren temininde güçlük çekilen meslek bildirmemiştir.

Tablo 49. Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısının Meslek Gruplarına Dağılımı

Meslek Grupları	TGÇ Eleman Sayısı	Oran
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	581	36,1%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	109	6,8%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	129	8,0%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	0	0,0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	55	3,4%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	253	15,7%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	47	2,9%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	434	27,0%
YÖNETİCİLER	0	0,0%
Genel Toplam	**1.609**	**100,0%**

Kaynak: İPTA 2014

Temininde güçlük çekilen meslek gruplarının dağılımında Uşak'ta en fazla güçlük 581 eleman ve % 36,1 oran ile ""Büro Hizmetlerinde çalışan elemanlar"" grubunda görülürken, en az güçlük 47 eleman ve % 2,9 oran ile ""Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı profesyonel meslek mensupları"" grubunda görülmektedir. ""Yöneticiler"" ile ""Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri çalışanları"" meslek gruplarında temininde güçlük çekilen meslek görülmemektedir.

Tablo 50. Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman Sayısının Toplam Çalışan Sayısına Oranı

Meslek Grupları	Toplam Çalışan Sayısı	TGÇ Eleman Sayısı	Oran
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	1.837	581	31,6%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	2.302	109	4,7%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	3.478	129	3,7%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	62	0	0,0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	1.555	55	3,5%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	5.720	253	4,4%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	1.688	47	2,8%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	9.131	434	4,8%
YÖNETİCİLER	437	0	0,0%
Genel Toplam	**26.210**	**1.609**	**6,1%**

Kaynak: İPTA 2014

Meslek Gruplarına göre temininde güçlük çekilen eleman sayılarının toplam çalışan sayısına göre dağılımına bakıldığında; 9.131ile en fazla çalışan sayısına sahip olan "Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar" grubunda TGÇ eleman sayısı açısında 434 sayı ve %4,8 oran ile ikinci sırada yer almaktadır. TGÇ eleman sayısı sıralamasında 581 ile birinci sırada yer alan "Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar" grubunda ise toplam çalışan sayısına oranı %31,6 olarak görülmektedir. İl genelinde 26.210 toplam çalışan bulunmakta ve temininde güçlük çekilen mesleklerin eleman sayısı olan 1.609 kişi toplam çalışanın % 6,1'ini oluşturmaktadır.

Tablo 51. Yıllar İtibariyle Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekme Dağılımı

TÜRKİYE	2014		2013
Meslekler	Oran	Meslekler	Oran
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	35,2%	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	7,7%
Open End Makinesi Operatörü	9,1%	Deri İşçisi	6,7%
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	6,6%	Open End Makinesi Operatörü	6,4%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	2,6%	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	3,4%
Garson (Servis Elemanı)	2,5%	Pazarlamacı	3,3%
Deri İşçisi	1,9%	Beden İşçisi (Genel)	3,0%
Beden İşçisi (İnşaat)	1,8%	Garson (Servis Elemanı)	2,5%
Şoför-Yük Taşıma	1,7%	Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil	2,4%
Satış Danışmanı	1,6%	İplik Eğirme Operatörü	2,3%
Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil	1,5%	Şoför-Yük Taşıma	2,3%
Diğer Madenciler Ve Taşocakçılar (Nitelik Gerektirmeyen)	1,5%	Overlok Makinesi Operatörü	1,8%
Elyaf Değerlendirici	1,4%	Aşçı	1,7%
Süt Ve Süt Ürünleri İşlemecisi	1,3%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,6%
Yün Yıkama İşçisi (Elle) (Niteliksiz)	1,2%	Bobin-Katlama-Büküm Makinesi Operatörü	1,6%
Aşçı	1,1%	Satış Danışmanı	1,6%
Pazarlamacı	1,0%	Servis Rehberi (Okul)	1,5%
Beden İşçisi (Genel)	1,0%	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,5%
Ön Muhasebeci	0,8%	Beden İşçisi (İnşaat)	1,5%
Mermer İşçisi	0,8%	Elyaf Değerlendirici	1,5%
Sıhhi Tesisatçı/Isıtma Ve Sıhhi Tesisatçı	0,7%	Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı	1,3%

Kaynak: İPTA 2014

Yıllar itibariyle mesleklere göre temininde güçlük çekme dağılımına bakıldığında; 2014 yılında temininde en fazla güçlük çekilen mesleklerde % 35,2 oran ile "Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı" mesleği ilk sırada yer alırken onu % 9,1 oran ile "Open End Makinesi Operatörü" ve % 6, 6 oran ile "Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı" meslekleri izlemektedir. 2013 yılında temininde en fazla güçlük çekilen mesleklerde % 7,7 oran ile "Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı" mesleği ilk sırada yer alırken onu % 6,7 oran ile "Deri İşçisi" ve% 6,4 oran ile "Open End Makinesi Operatörü" izlemektedir. 2014 yılında en dikkat çeken meslek 2013 yılında temininde güçlük çekilen ilk 20 meslek arasında olmamasına rağmen 2014 yılında % 35,2 oran ile ilk sırada yer almasıdır. 2013 yılında temininde güçlük çekilen ilk 20 meslek arasında yer alan "Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş", "İplik Eğirme Operatörü", "Overlok Makinesi Operatörü", "Bobin-Katlama-Büküm Makinesi Operatörü", "Servis Rehberi (Okul)", "Çağrı Merkezi Görevlisi" ve "Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı" mesleği 2014 yılında ilk 20 arasında yer almazken yine 2014 yılında temininde güçlük çekilen ilk 20 meslek arasına "Diğer Madenciler ve Taş ocakçılar (Nitelik Gerektirmeyen)", "Süt ve Süt Ürünleri İşlemecisi", "Yün Yıkama İşçisi (Elle) (Niteliksiz)", "Ön Muhasebeci", "Mermer İşçisi" ve "Sıhhi Tesisatçı/Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı" mesleklerinin girdiği görülmektedir.

Tablo 52. Meslek Gruplarında TGÇM İşverenlerin Karşılanma Durumu

UŞAK				
	TGCM İşveren Sayısı			
Meslek Grupları	Evet	Hayır	Kısmen	Genel Toplam
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	7	4	2	13
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	19	15	12	46
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	12	6	8	25
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	15	10	3	28
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	24	28	27	79
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	10	5	10	25
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	28	29	48	106
Genel Toplam	115	97	110	323

Kaynak: İPTA 2014

Meslek Gruplarında temininde güçlük çekilen meslek bildiren işverenlerin bu mesleklerin karşılanma durumuna bakılırsa; Uşak genelinde temininde güçlük çekilen meslek bildiren 323 işverenin 115'i Evet, 97'si Hayır ve 110'u kısmen cevabını vermiştir. Meslek grupları içinde en fazla Evet cevabı veren işverenler "Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar" ve "Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları" sektörlerinde, en fazla Hayır ve Kısmen cevabı veren işverenler "Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar" ve "Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar" sektörlerinde görülmektedir. "Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı profesyonel meslek mensupları" , "Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar" ve "Nitelik Gerektirmeyen Meslekler" sektörlerinde karşılanma durumunda zorluk yaşanırken diğer sektörlerde karşılanma durumunda zorluk yaşanmadığı tablodan anlaşılmaktadır.

Tablo 53. TGÇM Nedenlerinin Meslek İçindeki Dağılımı

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması	İşyerine ulaşım zorluğu	Çalışma sürelerinin uzunluğu
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Open End Makinesi Operatörü	24,8%	99,3%	85,8%	6,4%	22,0%	13,5%	0,0%	0,0%
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	33,3%	95,1%	76,5%	11,8%	7,8%	20,6%	0,0%	2,9%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	92,7%	55,1%	57,5%	32,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	19,4%	79,9%	54,5%	2,9%	14,5%	8,7%	5,0%	23,3%
Deri İşçisi	3,3%	100,0%	60,0%	3,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Beden İşçisi (İnşaat)	8,3%	100,0%	0,0%	83,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Şoför-Yük Taşıma	20,1%	85,2%	77,1%	11,6%	0,0%	0,0%	0,0%	3,7%
Satış Danışmanı	0,0%	78,4%	95,9%	17,5%	12,4%	0,0%	0,0%	16,5%
Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil	30,4%	87,0%	39,1%	0,0%	4,3%	8,7%	0,0%	0,0%
Diğer Madenciler Ve Taşocakçılar (Nitelik Gerektirmeyen)	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Elyaf Değerlendirici	76,6%	90,7%	65,4%	14,0%	0,0%	56,1%	0,0%	0,0%
Süt Ve Süt Ürünleri İşlemecisi	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Yün Yıkama İşçisi (Elle) (Niteliksiz)	52,6%	63,2%	79,0%	47,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Aşçı	40,0%	60,0%	73,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Pazarlamacı	31,3%	87,5%	74,9%	12,5%	0,0%	0,0%	31,3%	0,0%
Beden İşçisi (Genel)	20,0%	20,0%	20,0%	93,3%	60,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ön Muhasebeci	33,3%	83,1%	74,9%	0,0%	16,3%	0,0%	8,8%	0,0%
Mermer İşçisi	91,7%	58,3%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Sıhhi Tesisatçı/Isıtma Ve Sıhhi Tesisatçı	51,4%	48,6%	48,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPTA 2014

Temininde güçlük çekilen meslek nedenlerinin meslek içindeki dağılımı incelendiğinde; "Bu meslekte işe başvuru yapılmaması" ve "Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman

bulunamaması" nedenleri ilk 20 mesleğin 19'unda, "Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması" 17'sinde, "Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi" 13'ünde, "Önerilen ücretin az bulunması" ve "Vardiyalı çalışma olması" 7'sinde, "İşyerine ulaşım zorluğu" nedeni ve 3'ünde de "Çalışma sürelerinin uzunluğu" neden olarak bildirilmiştir. "Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı", "Diğer Madenciler ve Taş ocakçılar (Nitelik Gerektirmeyen)" ve "Süt ve Süt Ürünleri İşlemecisi" mesleklerinde bildirilen tüm nedenlerde %100 oran dikkat çekmektedir.

Tablo 54. TGÇM İşyerlerinde TGÇ Nedeni Dağılımı

TGÇ Nedenleri	TGCM Isveren Sayisi	Oran
Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	988	61,4%
Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	1.403	87,2%
Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	1.231	76,5%
Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	168	10,5%
Önerilen ücretin az bulunması	86	5,4%
Vardiyalı çalışma olması	664	41,3%
İşyerine ulaşım zorluğu	14	0,9%
Çalışma sürelerinin uzunluğu	601	37,4%
Genel Toplam	**1.609**	**100,0%**

Kaynak: İPTA 2014

Temininde güçlük çekilen meslek bildiren işyerlerinde temininde güçlük çekilme nedenlerinin dağılımı incelendiğinde; en çok bildirilen nedenler sırasıyla 1.403 işveren % 87,2 oran ile "Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması" ve 1.231 işveren % 76,5 oran ile "Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması", en az bildirilen nedenler ise sırasıyla 14 işveren % 0,9 oran ile "İşyerine ulaşım zorluğu" ve 86 işveren % 5,4 oran ile "Önerilen ücretin az bulunması" şeklinde ortaya çıkmıştır. İşveren tarafından doldurulan işyeri bilgi formlarından temininde güçlük çekilme sebebinin çok yüksek oranlı olarak iş arayan kaynaklı olduğu ve işveren kaynaklı sorunun çok düşük olduğu ifade edilmiştir. Bunun nedeninin işyeri bilgi formunda soruların işveren tarafından cevaplanması gösterilebilir. İşgücü Piyasasında, temininde güçlük çekilen mesleklerin neden temininde güçlük çekildiği bilgisi oldukça önemlidir. Bu bağlamda İşkur, düzenlemiş olduğu mesleki eğitim kursları ile temininde güçlük çekilen mesleklerde işgücü piyasasına aday kazandırma noktasında aktif görev almaktadır.

Tablo 55. TGÇ Nedenleri Oransal Dağılımı İl-Türkiye Karşılaştırması

TGÇ Nedenleri	TÜRKİYE	Oran	UŞAK	Oran
Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	27.018	38%	988	61,4%
Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	53.180	74%	1.403	87,2%
Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	43.439	60%	1.231	76,5%
Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	12.583	17%	168	10,5%
Önerilen ücretin az bulunması	13.552	19%	86	5,4%
Vardiyalı çalışma olması	3.951	5%	664	41,3%
İşyerine ulaşım zorluğu	4.542	6%	14	0,9%
Çalışma sürelerinin uzunluğu	3.929	5%	601	37,4%
Genel Toplam	**72.003**	**100%**	**1.609**	**100,0%**

Kaynak: İPTA 2014

Temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında, güçlük nedenleri Uşak'ta ve Türkiye'de paralellik göstermektedir. İlk üç güçlük çekme nedeni benzer olarak görülmektedir. Bunlar sırasıyla "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması", "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" ve "Bu meslekte işe başvuru yapılmaması" nedenleri olarak görülmektedir. Uşak'ta "Önerilen Ücretin Az Bulunması" nedeni Türkiye ortalamasının çok altında iken "Vardiyalı çalışma olması" ve "Çalışma sürelerinin uzunluğu" nedenleri Türkiye ortalamasının çok üzerinde yer almaktadır. Buradan Uşak'ta yer alan işyerlerinin büyük kısmının vardiyalı çalışma yaptığı anlaşılmaktadır.

Grafik 11. TGÇM İşyerlerinde TGÇ Nedeni Dağılımı

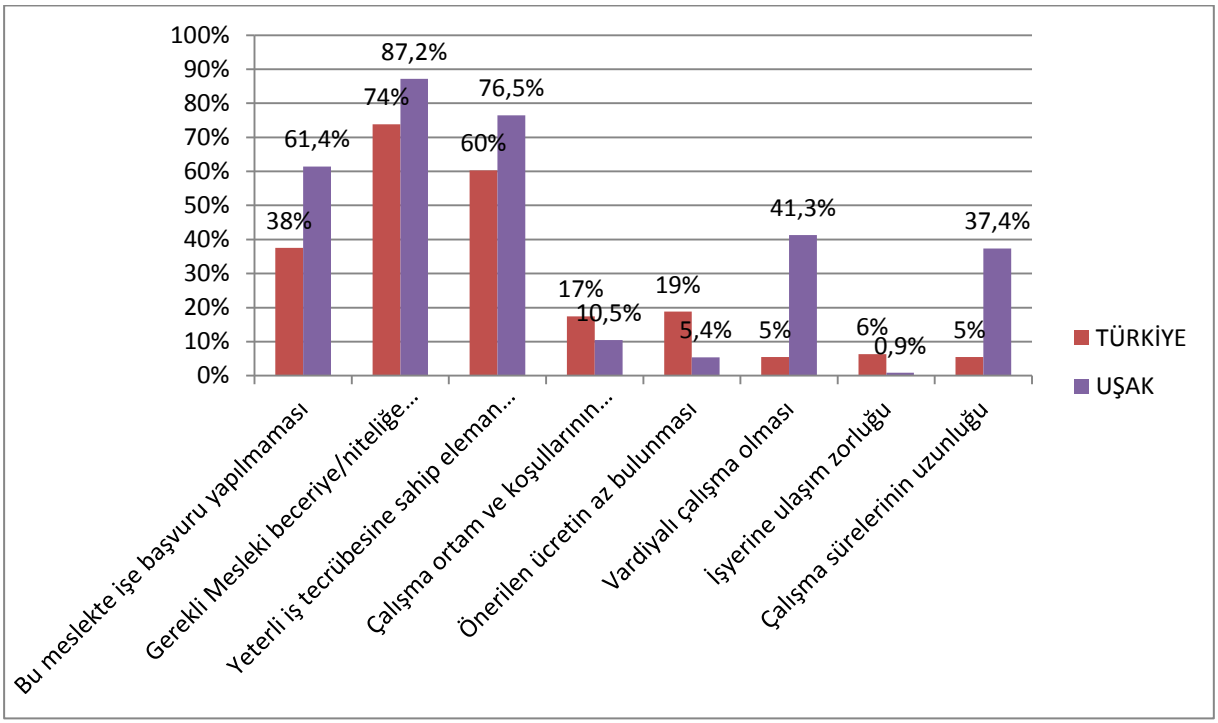

Kaynak: İPTA 2014

İSTİHDAM BEKLENTİLERİ VERİLERİ

Sektörler itibariyle net istihdam değişimi ve net istihdam değişim oranlarının yer aldığı tabloya baktığımızda 30 Haziran 2015 itibariyle genel olarak tüm sektörlerde istidam değişimlerinin olacağı gözlenmektedir.

Tablo 56. Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Net İstihdam Değişim Oranları

Sektörler	Toplam Çalışan Sayısı	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	875	2	0,2%
İmalat	14939	633	4,2%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	47	0	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	72	13	18,1%
İnşaat	1777	25	1,4%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	3282	221	6,7%
Ulaştırma ve depolama	990	0	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	765	66	8,6%
Bilgi ve iletişim	15	0	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	66	0	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	148	0	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	360	39	10,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1541	333	21,6%
Eğitim	522	-6	-1,1%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	613	9	1,5%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	54	0	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	145	12	8,3%
Genel Toplam	**26210**	**1346**	**5,1%**

Kaynak: İPTA 2014

En fazla net değişim, 333 istihdam ve %21.6'lık oranla İdari ve Destek Hizmet Faaliyetlerinde olacağı, bunu 13 istihdam ve %18'lik oran ile ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yöntemi ve İyileştirme Faaliyetleri ile 39 istihdam ve %10.7'lik değişim oranı ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörü izlemektedir. Bu sektörleri %8,6 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri, %8,3 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri, %6,7 ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı Faaliyetleri, %4,2 ile İmalat Faaliyetleri, %1,5 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler Faaliyetleri ve %0,2'lik bir değişim ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı Faaliyetleri izlemektedir. İstihdam değişiminin yaşanmayacağı tahmin edilen sektörlere baktığımızda da Elektrik Gaz Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Ulaştırma ve Depolama, Bilgi ve İletişim, Finans ve Sigorta, Gayrimenkul ile Kültür Sanat Eğlence Dinlence Spor Faaliyetleri görülmektedir.

Tablo 57. Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	Toplam Çalışan Sayısı	Net İstihdam Değişim Oranı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	361	1837	19,7%
Hizmet Ve Satış Elemanları	72	2302	3,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	158	3478	4,5%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	62	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	0	1555	0,0%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	347	5720	6,1%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensu	27	1688	1,6%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	381	9131	4,2%
Yöneticiler	0	437	0,0%
Genel Toplam	**1346**	**26210**	**5,1%**

Kaynak: İPTA 2014

Meslek grupları itibariyle net istihdam değişim oranları incelendiğinde: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle en fazla istihdam değişimi 361 kişi ve % 19,7 oranla "Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar" meslek grubunda beklenirken, ikinci sırada 347 kişi ve % 6,1 oranla "Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar" meslek grubunda beklenmektedir. En az istihdam değişimi 27 kişi ve % 1,6 oranla "Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları" meslek grubunda beklenirken, "Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları", "Profesyonel Meslek Mensupları" ve "Yöneticiler" meslek gruplarında artış ya da azalış yönünde herhangi bir istihdam değişimi beklenmediği görülmektedir.

Aktif İşgücü Politikalarının oluşturulmasındaki en güçlü veriler hangi mesleklerin istihdamında artış hangilerinde azalış olacağına dair verilerdir. Elde edilen veriler doğru şekilde politikalara yansıtıldığında, istihdam arttırılacağı gibi doğru orantılı olarak işsizlik de düşürülmüş olacaktır. Aşağıdaki tabloda on meslek bazında istihdam artışları ve azalışlarında tespitler yapılmıştır.

Tablo 58. Net İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

Net İstihdam Artışı Olan Meslekler	Net İstihdam Azalışı Olan Meslekler
MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI	SERAMİK İMAL İŞÇİSİ
OPEN END MAKİNESİ OPERATÖRÜ	MERMER İŞÇİSİ
DERİ İŞÇİSİ	ÇOCUK BAKICISI/ÇOCUK BAKIM ELEMANI
DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RİNG/VATER/VARGEL)
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENİ
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)
BOYA RENK İŞÇİSİ	MATEMATİK ÖĞRETMENİ-ORTAÖĞRETİM
ELYAF DEĞERLENDİRİCİ	YAĞ DOLUM MAKİNESİ OPERATÖRÜ
GARSON (SERVİS ELEMANI)	İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ
SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ İŞLEMECİSİ	TÜRK DİLİ VE EDEBİYAT ÖĞRETMENİ-ORTAÖĞRETİM

Kaynak: İPTA 2014

Buna göre 30 Haziran 2015 itibariyle en fazla istihdam artışı ve istihdam azalışı beklenen on meslek içinde alt kategorileri farklı olmakla birlikte Beden İşçisi ortak görülmektedir. İstihdam artışı beklenen mesleklerin ilk üç sırasında Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Open End Makinası Operatörü ve Deri İşçisinin, son üç sırada ise Elyaf Değerlendirici,

Garson/ Servis Elemanı ve Süt ve Süt Ürünleri İşlemecisi mesleklerinin yer aldığı görülmektedir. Yine istihdam artışı beklenen mesleklere bakıldığında Uşak İlinde belli sektörlerde istihdam artışının olacağını söylemek yerine değişik sektörlerde istihdam artışının gözleneceği anlaşılmaktadır. Aynı yöntemle tespiti yapılan istihdam azalışı olan ilk on mesleğe baktığımızda ilk üç sırada Seramik İmal İşçisi, Mermer İşçisi ile Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı, son üç sırada ise Yağ Dolum Makinası Operatörü, İngilizce Öğretmeni ve Ortaöğretimde Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği meslekleri yeralmıştır. İstihdam azalışı beklenen on mesleğin içinde değişik branşlarda olsa da beş tanesinin öğretmenlik olması dikkat çekicidir.

Tablo 59. 2013 ve 2014 1. Dönem Araştırma Sonuçlarının Net İstihdam Artışı ve Azalışı Özelinde Karşılaştırması

NET İSTİHDAM ARTIŞI		NET İSTİHDAM AZALIŞI	
2015	2014	2015	2014
MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	SERAMİK İMAL İŞÇİSİ	GÜVENLİK GÖREVLİSİ
OPEN END MAKİNESİ OPERATÖRÜ	DERİ İŞÇİSİ	MERMER İŞÇİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
DERİ İŞÇİSİ	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	ÇOCUK BAKICISI/ÇOCUK BAKIM ELEMANI	İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ
DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	OPEN END MAKİNESİ OPERATÖRÜ	İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RİNG/VATER/VARGEL)	KAT GÖREVLİSİ-TEMİZLİK
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	ELYAF DEĞERLENDİRİCİ	OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENİ	BOYA HAZIRLAYICI(TEKSTİL)
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	GARSON (SERVİS ELEMANI)	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ VE AYARCISI
BOYA RENK İŞÇİSİ	DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	MATEMATİK ÖĞRETMENİ-ORTAÖĞRETİM	KOMPLECİ(YUVARLAK ÖRME MAK. OP.)
ELYAF DEĞERLENDİRİCİ	TARAK MAKİNELERİ OPERATÖRÜ /TEKSTİL	YAĞ DOLUM MAKİNESİ OPERATÖRÜ	ELEKTROLİZ İŞÇİSİ
GARSON (SERVİS ELEMANI)	KEÇE İMAL USTASI	İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ	ECZACI KALFASI
SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ İŞLEMECİSİ	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	TÜRK DİLİ VE EDEBİYAT ÖĞRETMENİ-ORTAÖĞRETİM	İNŞAAT KALIPÇISI(AHŞAP)

Kaynak: İPTA 2014

2013 Yılı ve 2014 Yılı 1.Dönem Araştırma sonuçlarına göre Tablo 63 görüldüğü gibi on meslek öne çıkmış olup;2014 yılında Çağrı Merkezi Görevlisi Mesleği en fazla istihdam artışının olacağı meslek olarak karşımıza çıkmış, 2015 Yılı için de Müşteri Hizmetleri Görevlisi mesleği birinci çıkmıştır. Her iki mesleğin ortak özelliği ise hizmet sektöründe olmasıdır. Yine 2014 yılında Deri İşçisi Mesleği istihdam artışı beklenen meslekler sıralamasında ikinci sırada yer alırken, 2015 yılında üçüncü sıraya düşmüştür. Genel Beden İşçisi mesleği 2014 yılında üçüncü sırada yer alırken, 2015 yılında beşinci sıraya düşmüştür.2015 yılında istihdam artışı beklenen meslekler sıralamasında ikinci sırada Open End Makinası Operatörü bulunmaktadır.2014 ve 2015 yıllarında istihdam artışı beklenen beş meslek ortak olarak ilk on mesleğin içinde yer almıştır. Bunlar Deri İşçisi, Beden İşçisi(Genel), Dokuma Makineleri Operatörü/Dokumacı, Elyaf Değerlendirici ve Open End Makinesi Operatörüdür. İstihdam artışı beklenen mesleklerde son üç sırada ise; 2014 yılında Tarak Makineleri Operatörü/Dokumacı, Keçe İmal Ustası ve Beden İşçisi, 2015 yılında Elyaf Değerlendirici, Garson (Servis Elemanı) ve Süt ve Süt Ürünleri İşlemecisi meslekleri yer almaktadır.

2014 ve 2015 yıllarında beklenen istihdam azalışı beklentilerine bakıldığında ise; 2014 yılı ilk üç sıralaması Güvenlik Görevlisi, Temizlik Görevlisi ve İş Makineleri Operatörü iken 2015 yılında bu sıralama Seramik İmal İşçisi, Mermer İşçisi ve Çocuk Bakıcısı/Çocuk Balım

Elemanı olarak gerçekleşmiştir. Aynı tablonun son üç sıralamasında ise 2014 yılında Elektroliz İşçici, Eczacı Kalfası ve İnşaat Kalıpçısı (Ahşap) meslekleri yer alırken 2015 yılında bu sıralama Yağ Dolum Makineleri Operatörü, İngilizce Öğretmeni ve Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni(Ortaöğretim) olarak değişiklik göstermiştir.

Tablo 60. Tr33 ve İl Düzeyinde Net İstihdam Değişim Oranı

İller TR33 Bölgesi	Toplam Çalışan Sayısı	Net Artış	NİDO
MANİSA	10.6478	4.814	4,5%
AFYON	36.168	2.807	7,8%
UŞAK	26.210	1.346	5,1%
KÜTAHYA	35.485	1.861	5,2%

Kaynak: İPTA 2014

TR33 Bölgesi ve Uşak İlinin Net İstihdam Değişim Oranlarının karşılaştırmasına bakıldığında; Toplam çalışan sayısı açısından Uşak İlinin TR33 Bölgesinde 26.210 çalışan ile son sırada yer aldığı görülmektedir. Bu tespit, toplam nüfus ve çalışmaya hazır nüfusun göz önünde bulundurulduğunda doğru orantılı bir sonuç olduğunu göstermektedir. Aynı sonuç net artış ve net istihdam değişimi oranlarında da gözlenmektedir. Tabloya bakıldığında Uşak İlinde 26.210 çalışan olduğunu ve %5,1 oranında değişim ile 1.346 istihdam artışının olacağı beklenmektedir.

Tablo 61. Toplam İşyerleri ve Mevsimlik Personel Çalıştıran İşyerlerindeki Net İstihdam Değişim Oranları ve Sektörler İçerisindeki Net İstihdam Değişim Payı

	MEVSİMLİK PERSONEL ÇALIŞTIRAN İŞYERLERİNİN		TOPLAM İŞYERLERİNİN	
SEKTÖRLER	NİDO	SEKTÖRLER İTİBARİYLE NET DEĞİŞİM	NİDO	SEKTÖRLER İTİBARİYLE NET DEĞİŞİM
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0,0%	0	0,2%	2
İmalat	7,2%	41	4,2%	633
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	66,7 %	8	18,1 %	13
İnşaat	0,0%	0	1,4%	25
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	5,8%	7	6,7%	221
Ulaştırma ve Depolama	0,0%	0	0,0%	0
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	15,4 %	14	8,6%	66
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,0%	0	0,0%	0
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	25,3 %	23	10,7 %	39
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0	21,6 %	333
Eğitim	4,3%	2	-1,1%	-6
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	0,0%	0	0,0%	0
Diğer Hizmet Faaliyetleri	11,8 %	2	8,3%	12
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0%	0	1,5%	9
Genel Toplam	**3,4%**	**98**	**5,1%**	**1.346**

Kaynak: İPTA 2014

Toplam işyerleri ve mevsimlik personel çalıştıran işyerlerindeki net istihdam değişim oranları ve sektörler içerisindeki net istihdam değişim payı başlıklı tabloya bakıldığında; Mevsimlik personel çalıştıran işyerleri içerisindeki net istihdam değişim oranında birinci sırada olan "Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri" sektörü toplam işyerleri sıralamasında da ikinci sırada yer almıştır. Mevsimlik personel çalıştıran işyerleri içerisinde ikinci sırada yer alan "Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler" sektörü ise toplam işyerleri içerisindeki net istihdam değişim oranı sıralamasında üçüncü sırada görülmektedir. Toplam işyeri içerisinde "İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri" sektörü net istihdam değişim oranına bakıldığında birinci sırada yer alırken aynı sektörde mevsimlik personel çalıştıran işyerlerinde herhangi bir değişim beklenmemektedir. Toplam işyerleri içerisinde istihdam değişimi beklenmeyen sektörlerden olan "Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor", "Gayrimenkul Faaliyetleri" ve "Ulaştırma ve Depolama" sektörlerinde mevsimlik personel çalıştıran işyerlerinde de herhangi bir istihdam artışı beklenmediği görülmektedir.

Grafik 12. Net İstihdam Artış ve Azalış veren İşyerlerinin Toplam İşyerlerine Oranı

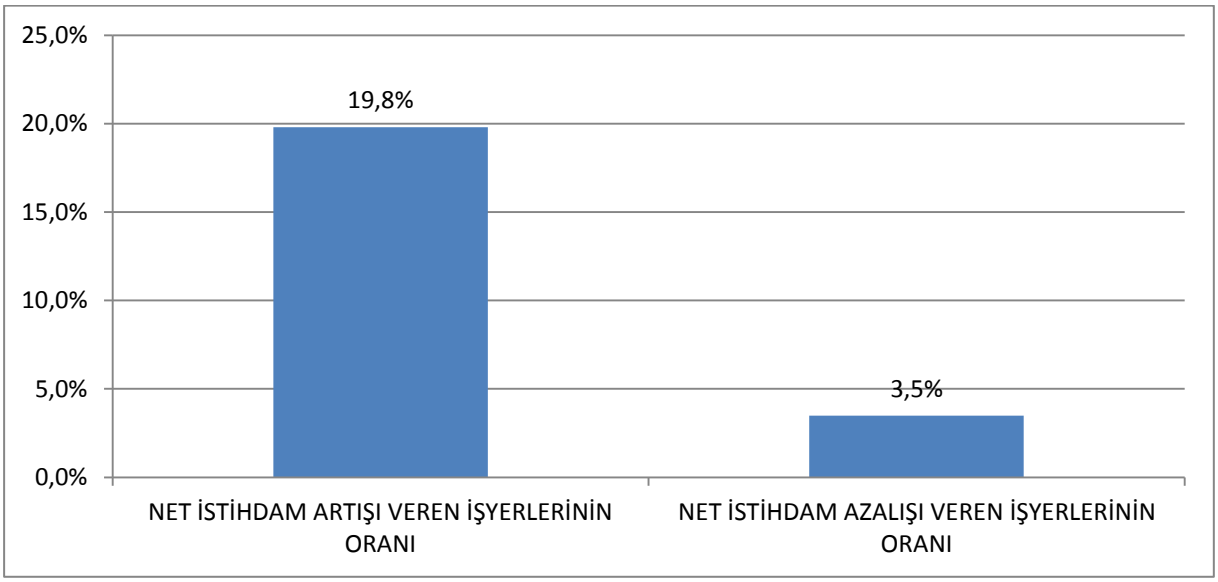

Kaynak: İPTA 2014

Araştırma kapsamına giren 889 işyerinden; %19,8 oranında 176 işyeri net istihdam artışı veren işyeri olarak, %3,5 oranında 31 işyeri de istihdam azalışı veren işyeri olarak görülmektedir. Bu verilerden de anlaşılacağı gibi Uşak ilinde yaklaşık %16,3 oranında net istihdam artışı beklenmektedir.

SONUÇ

Uşak İşgücü Piyasası Analizi Raporunun temel amacı, 2014 yılında Uşak ilinde gerçekleştirilmiş olan Talep Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizlikleri gidermeye, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca Talep Araştırması kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının bir diğer adımı olan eğitim programları ve kursların düzenlenmesine katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Türkiye işgücü piyasası birçok açıdan henüz tam anlamıyla analiz edilememiştir. Bunun nedeni olarak işgücü piyasasını arz yönüyle ele aldığımızda il düzeyinde veri eksikliği mevcuttur. İller sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilerek Türkiye İstatistiki Bölge Sınıflaması oluşturulmuştur. Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından 2007 yılından beri tüm iller bazında işgücü talebi ve açık işler üzerine veri derlemek amacıyla çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü Piyasası Talep Araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkan sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

Uşak iline ait temel işgücü verileri incelendiğinde işgücüne katılım oranı ve istihdam oranı 2008-2013 yılları arasında paralellik göstermiştir. 2009 ‘dan 2012 yılına kadar işsizlik oranı % 12’den %4,2’ye gerilemiş ve 2013 yılında bu rakam %5,4 olarak görülmüştür. 2008-2013 yıllarında İstihdam oranı ile İşsizlik oranı ters orantılı olarak gelişim göstermiştir.

2013-2014 yılı işgücü göstergelerine bakıldığında kayıtlı işsizlerde 2013 yılında 16.186 kişi varken bu rakam 2014’ün ilk sekiz ayında 15.452’e gerilemiştir.

Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımına bakıldığında 2013 ile 2014 yılları arasında ilk on meslekte herhangi bir farklılık gözlemlenmemiştir. Büro Memuru ve Şoför-Yük taşıma ile Ön Muhasebeci ve Temizlik Görevlisi mesleklerinin sıralamaları birer basamak artış ve azalış yönünde değişmiştir. Beden İşçisi mesleği kayıtlı işsizler arasında yine en yüksek orana sahiptir. 2013 yılında Pazarlamacı mesleği ilk onda yer alırken 2014 yılında yerini İşletmeci mesleğine bırakmıştır.

İşe yerleştirme verilerine bakıldığında Beden İşçisi (Genel) mesleğinin 2013 ve 2014 (Ocak-Ağustos) yıllarında yine ilk sırada olduğu ve işe yerleşenler arasında büyük bir orana sahip olduğu görülmektedir.

Uşak ilinde 2014 yılı ilk sekiz ayı itibariyle açılan kurslar tablosu incelendiğinde toplam kurs sayısının 362 olduğu ve 736 erkek ve 778 kadın olmak üzere toplamda 1514 kursiyerin bu kurslardan faydalandığı görülmektedir. İşbaşı Eğitim Programı(İEP) kurs sayısı oranında %89,2 ile ilk sırada yer alırken kursiyer sayısında % 43 ile ikinci sırada yer almaktadır.

MEK/İstihdam Garantili kurslar % 8,8 kurs oranı ile ikinci sırada olmasına rağmen kursiyer sayısında % 45,4 oran ile ilk sırada yer almıştır.

Kurs sayılarına bakıldığında Uşak ilinde açılan kurslar Türkiye'de açılan toplam kursların % 1,9 unu oluşturmaktadır. Kursiyer sayılarında ise bu oran %1,3'tür. Hem Uşak hem de Türkiye'deki kursiyer sayılarında kadın ve erkek kursiyerlerin birbirine yakın olduğunu gözlemlemekteyiz.

Uşak ilinde 2.459 erkek 877 kadın olmak üzere toplamda 3.336 kişi işsizlik sigortasına başvuru yapmıştır. İşsizlik sigortasına başvuranların mesleklere göre dağılımı incelendiğinde Beden İşçisi(Genel) 600 kişi ve % 18 oran ile ilk sırada, Şoför (Yük Taşıma)186 kişi ve % 5,6 oran ile ikinci, Deri İşçisi 138 kişi ve % 4,1 oran ile üçüncü sırada görülmektedir.

Açık işlerin becerilere göre dağılımı incelendiğinde; en yüksek oranda istenilen becerilerin %69,8 ile "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe" ve %65,3 ile "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik" becerileri olduğu, en düşük oranda istenilen becerilerin % 0,4 ile "Yabancı Dil" ve % 3 ile "Seyahat Edebilme Esnekliği" becerileri olduğu görülmektedir.

İhracat yapan firmaların açık işlerinde tercih ettiği becerilere göre dağılımına bakılırsa; %61,2 ile yine "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe" ve %61,2 ile "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik" en yüksek oranda istenilen becerilerdir.

Yabancı ortaklığı olan işyerleri açık işlerini %100'lük oranla İşkur aracılığı ile yaparken, teşvikten yararlanan işyerlerinin arama kanallarının %87,8 oran ile İşkur aracılığını kullandıkları görülmüştür.

Mesleklere göre arama kanallarından en çok tercih edilenler incelendiğinde il genelinde en fazla açık iş olan ilk üç meslekte; "Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı" mesleğinde % 100 oran ile İşkur aracılığıyla ve İnternet-Sosyal Medya kanallarının olduğu görülmüştür.

Açık işlerin eğitim durumunun arama kanallarına göre; İşkur aracılığını kullanan işyerlerinin açık iş taleplerindeki eğitim durumlarının %100'nün Lise altı eğitim düzeyinde olduğu görülmektedir.

Açık işlerin sektörlere ve cinsiyete göre dağılımında, hem kadın hem erkek açık iş sayısında ilk sırada İmalat Sektörü bulunmaktadır. En fazla açık iş olan İmalat Sektöründeki kadın açık iş oranı %13,3 ile 48 açık iş, aynı sektörde erkek açık iş oranı %48 ile 172 açık iş olarak görülmektedir.

Açık işlerin meslek gruplarına ve cinsiyetlerine göre dağılımında, kadın açık iş sayısında Tesis Makine Operatörleri ve Montajcılar ilk sırada yer alırken aynı meslek grubu erkek açık iş sıralamasında ikinci sırada yer almaktadır.

Kreş imkanı olan işyerlerinin cinsiyete göre açık iş dağılımda; Kadın tercih eden işyerlerinin 1 açık iş ile kreş imkanı olan işyerlerinin verdiği açık işin % 50'si ve toplam açık işin % 17,1' i olduğu görülmektedir.

Cinsiyete göre açık iş oranında, 751 olan genelleştirilmiş toplam açık iş sayısının %1,4'lük oran ve 93 açık iş ile kadın ve %1,8'lik oran ve 345 açık iş ile de erkeklerde olduğu görülmektedir.

Sektörler itibariyle net istihdam değişimi ve net istihdam değişim oranlarında 30 Haziran 2015 itibariyle genel olarak tüm sektörlerde istidam değişimlerinin olacağı gözlenmektedir. En fazla net değişim, 333 istihdam ve %21.6'lık oranla İdari ve Destek Hizmet Faaliyetlerinde olacağı tahmin edilmektedir.

Meslek grupları itibariyle net istihdam değişim oranları incelendiğinde: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle en fazla istihdam değişimi 361 kişi ve % 19,7 oranla "Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar" meslek grubunda beklenirken, ikinci sırada 347 kişi ve % 6,1 oranla "Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar" meslek grubunda beklenmektedir.

30 Haziran 2015 itibariyle en fazla istihdam artışı ve istihdam azalışı beklenen on meslek içinde alt kategorileri farklı olmakla birlikte Beden İşçisi ortak görülmektedir. İstihdam azalışı beklenen on mesleğin içinde değişik branşlarda olsa da beş tanesinin öğretmenlik olması dikkat çekicidir.

TR33 Bölgesi ve Uşak İlinin Net İstihdam Değişim Oranlarının karşılaştırmasına bakıldığında; Toplam çalışan sayısı açısından Uşak İlinin TR33 Bölgesinde 26.210 çalışan ile son sırada yer aldığı görülmektedir. Bu tespit, toplam nüfus ve çalışmaya hazır nüfusun göz önünde bulundurulduğunda doğru orantılı bir sonuç olduğunu göstermektedir. Aynı sonuç net artış ve net istihdam değişimi oranlarında da gözlenmektedir. Tabloya bakıldığında Uşak İlinde 26.210 çalışan olduğunu ve %5,1 oranında değişim ile 1.346 istihdam artışının olacağı beklenmektedir.

Part-time çalışanı olan işyerlerindeki istihdam değişim oranı en yüksek olacağı beklenen işyeri büyüklüğü 10-49 arası çalışanı olan işyerlerinde görülmektedir.

Araştırma kapsamına giren 889 işyerinden; %19,8 oranında 176 işyeri net istihdam artışı veren işyeri olarak, %3,5 oranında 31 işyeri de istihdam azalışı veren işyeri olarak görülmektedir. Bu verilerden de anlaşılacağı gibi Uşak ilinde yaklaşık %16,3 oranında net istihdam artışı beklenmektedir.

Uşak'ta araştırma kapsamına giren 757 iş yeri ziyaret edilerek işyeri bilgi formu uygulanmıştır. En fazla işyeri sırasıyla İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörlerinde bulunmaktadır.

İl genelinde çalışan sayısının büyüklük olarak dağılımına bakılacak olursa; Uşak'ta % 38 oran ve 9.956 çalışan sayısı ile en fazla işyeri 10-49 kişi arası istihdam eden ve % 4,4 oran ve 1.157 çalışan sayısı ile en az işyeri 1-9 kişi arası istihdam eden işyerlerinde görülmektedir. Sektörel olarak dağılımına bakılacak olursa; % 57 oran ve 14.939 sayı ile en fazla çalışan "İmalat" , % 0,1 oran ve 15 sayı ile en az çalışan "Bilgi ve İletişim" sektörlerinde görülmektedir.

Çalışanların sektörel dağılımına bakılacak olursa 804 işyerinde 26.210 kişi çalışmaktadır. Çalışanların 19.549'u erkeklerden, 6.661'i kadınlardan oluşmaktadır. Kadınlarda da erkeklerde de en fazla "İmalat" sektöründe çalışılmaktadır.

Uşak genelinde Yabancı ortaklığı olan işyeri sayısı toplamı 8 dir. Bunlardan 3'ü 10-49 kişi arası, 3'ü 250 ve üzeri kişi, 1'eri 1-9 ve 50-249 kişi arası çalışan istihdam eden işyerleridir. Tüm işyerleri içinde Yabancı ortaklığı olan işyeri oranı % 0,99 'dır.

İl genelinde büyüklüklerine göre İhracat yapan işyerleri incelendiğinde; Sırasıyla 250 ve üzeri kişi istihdam eden firmaların % 69,6'sı, 50-249 kişi istihdam eden firmaların %55,4'ü, 10-49 kişi istihdam eden firmaların % 19,8'i, 1-9 kişi istihdam eden firmaların % 11,1'inin İhracat yapan işyeri olduğu görülmektedir.

İl genelinde büyüklüklerine göre Teşvik alan işyerleri incelendiğinde; Sırasıyla 250 ve üzeri kişi istihdam eden firmaların % 100'ü, 50-249 kişi istihdam eden firmaların % 72,6'sı, 10-49 kişi istihdam eden firmaların % 64,7'si, 1-9 kişi istihdam eden firmaların % 36,9'unun teşvik alan işyeri olduğu görülmektedir.

İl genelinde part time çalışan işyerleri incelendiğinde; Sırasıyla 50-249 kişi istihdam eden firmaların % 13,9'u, 10-49 kişi istihdam eden firmaların % 10,3 'ü, 1-9 kişi istihdam eden firmaların % 6,5'inin part time çalışan işyeri olduğu görülmektedir. 250 ve üzeri kişi istihdam eden firmaların ise part time çalışanı olmadığı görülmektedir.

Part time çalışanı olan işyerlerinin tüm işyerleri içindeki oranı ise % 9,3 olarak görülmektedir.

İl genelinde büyüklüğe göre mevsimlik işçi çalıştıran işyerleri incelendiğinde; Sırasıyla 250 ve üzeri kişi istihdam eden firmaların % 12'si, 10-49 kişi istihdam eden firmaların % 10,8 'i, 50-249 kişi istihdam eden firmaların % 9,1 'i ve 1-9 kişi istihdam eden firmaların % 8,1'inin mevsimlik işçi çalıştıran işyeri olduğu görülmektedir. Mevsimlik işçi çalıştıran işyerlerinin tüm işyerleri içindeki oranı ise % 9,9 olarak görülmektedir.

İşyerlerinin işgücü piyasasında eleman bulmada güçlük çektikleri meslekler bize işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır. İşyerlerine yapılan İşgücü Piyasası Talep Araştırması neticesinde farklı mesleklerde 1.609 kişinin temininde güçlük çekildiği bilgisi alınmıştır.

Uşak'ta temininde en fazla güçlük çekilen mesleklerin bulunduğu ilk iki sektör 577 kişi ve % 35,9 oran ile "İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri" ve 545 kişi ve % 33,9 oran ile " İmalat" sektörleri olarak görülürken Türkiye genelinde bu sıralama 111.361 kişi ve % 39,4 oran ile " İmalat" ve 48.979 kişi ve % 17,3 oran ile " Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı" sektörleri şeklinde ortaya çıkmıştır.

Uşak'ta ziyaret edilen toplam 804 işyerinin % 40,1' i olan 323 işyeri eleman temininde güçlük çekilen meslek bildirmiştir. Bu işyerlerinin sektörel dağılımına bakıldığında, en fazla % 100 oranı ile "Bilgi ve İletişim" sektöründeki işyerlerinde görülmektedir. sektörlerindeki işyerlerinin takip ettiği görülmektedir.

Temininde güçlük çeken işyeri sayılarının sektörel sıralamasında ise 145 işyeri ile "İmalat" sektörü ilk sırada yer alırken "Finans ve Sigorta Faaliyetleri"sektöründe hiçbir işveren temininde güçlük çekilen meslek bildirmemiştir.

Temininde güçlük çekilen meslek nedenlerinin meslek içindeki dağılımı incelendiğinde; "Bu meslekte işe başvuru yapılmaması" ve "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe sahip eleman bulunamaması" nedenleri ilk 20 mesleğin 19'unda, "Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması" nedeni ilk 20 mesleğin 17'sinde, "Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi" nedeni ilk 20 mesleğin 13'ünde, "Önerilen ücretin az bulunması" ve "Vardiyalı çalışma olması" nedenleri ilk 20 mesleğin 7'sinde, "İşyerine ulaşım zorluğu" nedeni ilk 20 mesleğin 3'ünde ve "Çalışma sürelerinin uzunluğu" nedeni ilk 20 mesleğin 5'inde en düşük % 2,9 ile en yüksek % 100 oranları arasında değişik oranlarda işverenler tarafından bildirilmiştir.

Temininde güçlük çekilen meslek bildiren işyerlerinde temininde güçlük çekilme nedenlerinin dağılımı incelendiğinde; en çok bildirilen nedenler sırasıyla 1.403 işveren % 87,2 oran ile "Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması" ve 1231 işveren % 76,5 oran ile "Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması", en az bildirilen nedenler sırasıyla 14 işveren % 0,9 oran ile "İşyerine ulaşım zorluğu" ve 86 işveren % 5,4 oran ile "Önerilen ücretin az bulunması" şeklinde ortaya çıkmıştır.

Aktif İşgücü Politikalarının oluşturulmasındaki en güçlü veriler hangi mesleklerin istihdamında artış hangilerinde azalış olacağına dair verilerdir. Elde edilen veriler doğru şekilde politikalara yansıtıldığında, istihdam arttırılacağı gibi buna paralel olarak işsizlik oranının da önemli ölçüde düşürülmesine katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri
İşkur, İstatistik Yıllıkları

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR	TÜRKİYE İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI (TİPTA)
2014	İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur**.
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden örnek işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No				
İşyerinin Yasal Unvanı				
İşyerinin Tabela Unvanı				
1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.				
	Evet	**Hayır**	**Fikrim Yok**	
2) İşyeri olarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığınızı belirtiniz.				
3) Daha önce İŞKUR'dan eleman talebinizin olup olmadığını belirtiniz.				
4) İşyerinizin devletin verdiği istihdam teşviğinden yararlanıp yararlanmadığını belirtiniz.				
5) İşyerinizde üretilen ürünlerin ihraç edilip edilmediğini belirtiniz.				
6) İşyerinizin yabancı ortaklığı olup olmadığını belirtiniz.				
7) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.				
8) İşyerinizde çalışanlara kreş imkanının sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
9) Çalışanlarınıza işe gelmede servis hizmetinin sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
10) İşyerinizde mevsimlik istihdam edilen personelin olup olmadığını belirtiniz.				
11) 2014 yılında çalışanlarınıza işleriyle ilgili herhangi bir eğitim düzenlenip düzenlenmediğini belirtiniz.				

ADRES BİLGİLERİ

İL:	**İLÇE:**	**MAHALLE :**	
CADDE/SOKAK:			
DIŞ KAPI NO :			
İÇ KAPI NO :			
TELEFON/FAKS/E-POSTA	...../...../	..... @.....	

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı		**Unvanı**	
Tarih		**Telefonu**	
E-posta		**İmza/Kaşe**	

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	**KONTROLÖR**	**VERİ GİRİŞ PERSONELİ**
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - MEVCUT İSTİHDAM

S 12: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan **Sayısı**	Erkek Çalışan **Sayısı**	Toplam Çalışan **Sayısı**
TOPLAM			

S13. İşyerinizde çalışan sayısının son bir yıl içerisinde, 10 ve üzerine çıkıp çıkmadığını belirtiniz.
(Bu soruya sadece "12. Soruda toplam çalışan sayısı 9 veya daha az kişi olarak belirtilen işyerleri" cevap verecektir.)

Evet ☐

Hayır ☐

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ

Bölüm II -AÇIK İŞLER

S14: Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

S 14.1: Eleman aramıyoruz. ⇒ **Soru 15'e geçiniz.**

01	02	03	04													05					06		
Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş **Sayısı**	Talep Edilen **Asgari** Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek lisesi 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisans üstü 8. Farketmez	**Beceri İhtiyacı ve Kişisel Özellikler (*)** 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fazla mesaiye kalabilme 3. Fiziki ve bedensel yeterlilik 4. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 5. İletişim ve ifade yeteneği 6. İş ahlakına sahip olma 7. Proje tabanlı çalışma 8. Satış ve pazarlama becerisi 9. Seyahat edebilme esnekliği 10.Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 11.Takım çalışması 12.Yabancı dil 13.Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe													**İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz (*)** 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları					**Açık işiniz için aşağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz?** 1. Kadın 2. Erkek 3. Farketmez		
			1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**1**	**2**	**3**

(*) (04), (05) ve (06) sütunlarında birden fazla seçenek (X) şeklinde işaretlenebilir.

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ

BÖLÜM III. 30 HAZİRAN 2015 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.15: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**15.1'e geçiniz**
	Hayır	**16.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**16.soruya geçiniz**

S 15.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **ARTIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***artış***

S.16: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**16.1'e geçiniz**
	Hayır	**17.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**17.soruya geçiniz**

S 16.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **AZALIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***azalış***

SONRAKİ SAYFAYA

BÖLÜM IV. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

S17: 2014 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

S 17.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → **Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.**

01	02	03	04							
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman **sayısı**	**Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşıladınız mı?** **1-EVET** **2- HAYIR** **3-KISMEN**	**Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*)** **1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması** **2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması** **3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması** **4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi** **5. Önerilen ücretin az bulunması** **6. Vardiyalı çalışma olması** **7. İşyerine ulaşım zorluğu** **8. Çalışma Sürelerinin Uzunluğu**							
			1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								

*** Birden fazla güçlük çekilme nedeni işaretlenebilir.**

Türkiye İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

V.Bilgi Formu Hakkında Görüş ve Önerileriniz?
(Bu kısım Ziyaretçi veya Yanıt veren İşveren tarafından doldurulabilir.

İşverenin görüşleri:

Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2-A 2014 yılı İşkur İşgücü Piyasası Analiz Çalışması (İPA) Örnek Planı

Coğrafi kapsam:

Coğrafi kapsam olarak nüfus büyüklüklerine bakılmaksızın Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde bulunan tüm il ve ilçe merkezleri ile köyler kapsama dahil edilmiştir.

Sektörel Kapsam :

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri

Kapsanan kitle:

Sektörel kapsam dahilinde tüm yerel birimler anket kapsamını oluşturmaktadır.

Örnekleme çerçevesi:

2014 yılı Türkiye İstatistik Kurumu İş Kayıtları Sistemi altlık olarak kullanılmak üzere sektörel kapsam dahilinde ilgili sektörde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip yerel birimler çalışmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır.

Örnekleme birimi:

Örnekleme birimi yerel birimdir.

Gözlem birimi:

Gözlem birimi yerel birimdir.

Tahmin boyutu:

2014 yılı İşkur İPA çalışması, 17 sektörde yerel birim bazında Türkiye tahmini vermek üzere planlanmıştır. Ayrıca C sektöründe 10,11,12,13,14,15,16,17,18, 19,20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30,31,32,33 bölümlerinde tahmin verilecek boyutta tabakalama değişkenleri aşağıda verilmiştir.

Kısımlar
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L

M
N
P
Q
R
S

Örnekleme yöntemi:

2014 yılı İşkur İPA çalışmasında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

2014 yılı İşkur İPA çalışmasında amaç, kapsam dahilindeki sektörler bazında Türkiye tahmini vermektir. Çalışma 6 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Antalya, Bursa, Kocaeli) örnekleme, diğer illerde tamsayım uygulanmak üzere planlanmıştır. Bursa il için ayrıca 2-9, 10+ çalışan sayısı tabakalaması istenmiştir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak, 6 ilde 40353 olarak hesaplanmıştır. Diğer illerde ise birim sayısı 87151 olarak belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

$n_h = ñ [K^2 + (1- K^2) M_h^2]^{½}$

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

$M_h = N_h / (N / h) = h.W_h$

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

$n_{min} = K.ñ$ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla yerel birim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak

sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2-B Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde yerel birimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v\left(\hat{Y}_h\right) = N_h^{\,2} v\left(\bar{y}_h\right) = N_h^{\,2} \left[\sum \left(y_i - \bar{y}_h\right)^2 / n_h \left(n_h - 1\right) \right] \text{ dır.}$$

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h \text{ şeklinde bulunur.}$$

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v\left(\hat{Y}\right) = \sum_h v\left(\hat{Y}_h\right) \text{ olarak elde edilir.}$$

Ek 2-C Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı	Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı
ADANA	4.255	KARABÜK	458
ADIYAMAN	800	KARAMAN	477
AFYONKARAHİSAR	1.375	KARS	279
AĞRI	461	KASTAMONU	701
AKSARAY	785	KAYSERİ	3.307
AMASYA	627	KIRIKKALE	405
ARDAHAN	95	KIRKLARELİ	658
ARTVİN	343	KIRŞEHİR	377
AYDIN	1.962	KİLİS	172
BALIKESİR	2.252	KONYA	4.466
BARTIN	421	KÜTAHYA	1.106
BATMAN	1.039	MALATYA	1.431
BAYBURT	99	MANİSA	2.331
BİLECİK	431	MARDİN	1.333
BİNGÖL	541	MERSİN	3.638
BİTLİS	433	MUĞLA	2.537
BOLU	629	MUŞ	426
BURDUR	507	NEVŞEHİR	780
ÇANAKKALE	988	NİĞDE	535
ÇANKIRI	252	ORDU	1.313
ÇORUM	1.043	OSMANİYE	897
DENİZLİ	2.961	Rize	808
DİYARBAKIR	2.502	SAKARYA	1.984
DÜZCE	1.028	SAMSUN	2.246
EDİRNE	715	SİİRT	369
ELAZIĞ	1.310	SİNOP	370
ERZİNCAN	393	SİVAS	1.129
ERZURUM	1.199	ŞANLIURFA	2.365
ESKİŞEHİR	2.068	ŞIRNAK	613
GAZİANTEP	3.435	TEKİRDAĞ	2.447
GİRESUN	842	TOKAT	918
GÜMÜŞHANE	192	TRABZON	2.283
HAKKARİ	201	TUNCELİ	152
HATAY	2.208	UŞAK	889
IĞDIR	238	VAN	1.194
ISPARTA	675	YALOVA	581
KAHRAMANMARAŞ	1.805	YOZGAT	613
		ZONGULDAK	1.014
Genel Toplam		88.712	

Örnekleme Yapılan İller	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
ANKARA	6.911
KOCAELİ	4.201
BURSA	4.973
İZMİR	6.276
İSTANBUL	8.493
ANTALYA	4.289
Toplam	40.353

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Talep Araştırması: İşkur tarafından 12 Mayıs-27 Haziran tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

İKO = (İşgücü Arzı (İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında

bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = (Toplam istihdam)/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve Depolama
I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İşkur tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı İstihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = (Kayıtdışı istihdam)/(Toplam istihdam) x 100

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = İşsiz/(İşgücü arzı (istihdam+işiz)) x 100

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

içinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik Çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev İşleriyle Meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime Devam Ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz Halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = (Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus-(İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İşkur)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İşkur)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = ((0-14 yaş nüfus + 65 yaş nüfus))/(15-64 yaş nüfus) x 100

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Ek 4 Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2014/1.Dönem

Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	30 haziran 2015 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran 2015
Madencilik ve taş ocakçılığı	8	875	5	10	**2**	**0,6%**	**0,2%**
İmalat	299	14.939	358	545	**633**	**2,3%**	**4,2%**
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2	47		1	**0**	**0,0%**	**0,0%**
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	4	72	5	1	**13**	**6,5%**	**18,1%**
İnşaat	94	1.777	86	115	**25**	**4,6%**	**1,4%**
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	183	3.282	105	191	**221**	**3,1%**	**6,7%**
Ulaştırma ve depolama	40	990	28	28	**0**	**2,7%**	**0,0%**
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	56	765	35	75	**66**	**4,3%**	**8,6%**
Bilgi ve iletişim	1	15		3	**0**	**0,0%**	**0,0%**
Finans ve sigorta faaliyetleri	3	66			**0**	**0,0%**	**0,0%**
Gayrimenkul faaliyetleri	3	148		1	**0**	**0,0%**	**0,0%**
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	34	360	7	11	**39**	**1,9%**	**10,7%**
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	17	1.541	92	577	**333**	**5,6%**	**21,6%**
Eğitim	31	522	5	11	**-6**	**0,9%**	**-1,1%**
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	13	613	25	29	**9**	**3,9%**	**1,5%**
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2	54	1	2	**0**	**1,8%**	**0,0%**
Diğer hizmet faaliyetleri	14	145		8	**12**	**0,0%**	**8,3%**
Genel Toplam	**804**	**26.210**	**751**	**1.609**	**1.346**	**2,8%**	**5,1%**

TÜRKİYE İŞ KURUMU
UŞAK ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Cumhuriyet Mh. Saffet Efendi Sk. No: 26
Tel: 0 276 212 14 62
www.iskur.gov.tr